

Diagnoza aktualnego
potencjału
i prognozowanego
zapotrzebowania na
usługi edukacji
przedszkolnej na terenie
Gminy Somonino
w perspektywie 3 letniej

2016-03-23

Spis treści

Położenie i uwarunkowania geograficzne	2
Turystyka w Gminie Somonino	3
Kultura.....	4
Analiza danych statystycznych i demograficznych gminy	5
Diagnoza	7
Faktyczne oraz prognozowane zapotrzebowanie na usługi edukacji przedszkolnej na terenie gminy w perspektywie 3-letniej.....	7
Potrzeby OWP dotyczące dostosowania i wyposażenia pomieszczeń w odniesieniu do utworzonych miejsc.....	8
Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Somoninie	8
Gminne Przedszkole w Goręczynie	10
Oddziały Przedszkolne przy Szkole Podstawowej w Egiertowie (Połączyno)	11
Potrzeby OWP w zakresie dostosowania i wyposażenia pomieszczeń dla dzieci z niepełnosprawnościami	11
Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Somoninie	11
Gminne Przedszkole w Goręczynie	14
Oddziały Przedszkolne przy Szkole Podstawowej w Egiertowo (Połączyno)	15
Analiza założeń polityki gminy Somonino w obszarze wychowania przedszkolnego	18
Analiza wyników ankiet.....	20
Analiza wyników ankiety skierowanej do rodziców dzieci w wieku 0-5 lat.....	21
Analiza wyników ankiety skierowanej do nauczycieli OWP	25
Analiza dotycząca zakresu planowanego wsparcia	30
Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Somoninie	32
Gminne Przedszkole w Goręczynie	42
Oddziały Przedszkolne przy Szkole Podstawowej w Egiertowie (Połączyno)	45
Wnioski	63
Załączniki	65

Położenie i uwarunkowania geograficzne

Gmina Somonino znajduje się w centralnej, najwyżej położonej części mezoregionu Pojezierza Kaszubskiego obejmującego obszar około 3 tys. km² we wschodniej części Pomorza, głównie na środkowych Kaszubach i północnym Kociewiu. Gmina Somonino leży w powiecie kartuskim województwa pomorskiego. Obszar Gminy Somonino dzieli się na 16 sołectw: Borcz, Egiertowo, Goręczyno, Hopowo, Kamela, Kaplica, Ostrzyce, Piotrowo, Połączyno, Ramleje, Rąty, Rybaki, Sławki, Somonino, Starkowa Huta, Wyczechowo. Od północy graniczy z gminą Kartuszy, od północnego wschodu z gminą Żukowo, od zachodu z gminą Stężyca, a od wschodu z gminą Przywidz. Od południa graniczy z gminami Nowa Karczma i Kościerzyna. Gmina jest szóstą, co do wielkości pod względem powierzchni (11 227 ha) gminą powiatu kartuskiego.

Większość zachodniej części gminy zajmują Centralne Wysoczyzny Nadjeziorne, składające się z szeregu płatów wysoczyzn oddzielonych głębokimi rynnami, których dna wypełniają również jeziora. Na północ od Goręczyna i Somonina położona jest wysoczyzna zwana Pojezierzem Sianowsko-Dzierżąskim. Najwyższy punkt terenu Gminy (w okolicach wsi Kaplica) ma wysokość 296,2 m n.p.m., najniższe położone tereny (w dolinie rzeki Raduni) osiągają nieco powyżej 157 m n.p.m.

Somonino położone jest w sąsiedztwie aglomeracji trójmiejskiej, w odległości 59 km, i jest z nią bardzo dobrze skomunikowana poprzez: drogę krajową nr 20, drogę wojewódzką nr 224 oraz linię kolejową Kościerzyna-Gdynia.

Gmina Somonino leży w odległości 20 km od Kościerzyny, 6 km od Kartuz oraz 20 km od Żukowa.

Od południowej strony Gmina należy do systemu zlewni martwej Wisły w tym zlewni Motławy, zlewni Raduni, zlewni Wisły a w tym zlewni Wierzycy i Wietcisy.

Największą rzeką przepływającą przez Gminę Somonino jest Radunia. Szczególnym bogactwem Gminy Somonino są gęsto rozsiane naturalne jeziora o różnej genezie, wielkości i formie oraz specyficzne rzeki i strumienie. Powierzchnia gminy w większości zaliczana jest do dorzecza Raduni, które stanowi część dorzeczy rzek Pomorza. Na terenie Gminy Somonino lub bezpośrednio w jej sąsiedztwie znajduje się kilka większych jezior o powierzchni powyżej jednego hektara.

Strefa chroniona gminy, częściowo leży w Kaszubskim Parku Krajobrazowym i jego otulinie, Kartuskim Obszarze Chronionego Krajobrazu i Obszarze Krajobrazu Doliny Raduni.

Turystyka w Gminie Somonino

Gmina Somonino leży w regionie, który jest jednym z najbardziej atrakcyjnych turystycznie w Polsce. Bliskość wielkiego ośrodka turystycznego – Trójmiasta, wybrzeża Bałtyku, urozmaicony pojezierny krajobraz z jeziorami i rzekami oraz zasoby kulturowe Kaszub to podstawowe atuty położenia gminy w skali regionu. Gmina Somonino nadal posiada jedną z najwyższych wartości wizualnych w województwie i największą w powiecie kartuskim.

Rejony Bałtyku i Trójmiasta są jednymi z najczęściej odwiedzanych miejsc w Polsce zarówno jako destynacja turystyczna, jak i biznesowa czy zarobkowa. Historyczne miasto Gdańsk posiada zabytki, historię i kulturę o znaczeniu międzynarodowym i europejskim. Wśród turystów znajduje się dużo turystów zagranicznych. Turyści, którzy przyjeżdżają na dłuższy okres czasu często podróżują również po okolicy. Tutaj prym wiedzie Szwajcaria Kaszubska ze względu na swoją unikatowość, zróżnicowanie geograficzne oraz bogactwo historyczne i kulturowe. Kaszuby jest to region kulturowy Polski znajdujący się na powierzchni 43 gmin Pomorza, z własnym językiem regionalnym – etnolektem.

Szwajcaria Kaszubska obejmuje powiaty kartuski, w tym gminę Somonino, oraz kościerski. W lokalnej skali w obrębie Szwajcarii Kaszubskiej znajdują się atrakcje o krajowym znaczeniu, takie jak zespół poklasztorny w Kartuzach, wzgórze Wieżyca (329 m n.p.m., najwyższe wzniesienie Niżu Polskiego) oraz Centrum Edukacji i Promocji Regionu w Szymbarku. Turyści odwiedzający Szwajcarię Kaszubską często przemieszczają się po terenie gminy Somonino. Te uwarunkowania powodują, że infrastruktura turystyczna wciąż się rozwija.

Zarówno gmina, jak i Szwajcaria Kaszubska, oferują bogatą ofertę turystyczną, zróżnicowaną sezonowo i adresowaną do różnych grup odbiorców, w tym jest także niezwykle bogata oferta dla rodzin z dziećmi. Przez cały rok można korzystać z uroków wzniesień, dolin rzek i jezior poprzez spacer i pikniki. Również zwiedzanie najważniejszych zabytków Kaszubskich możliwe jest cały rok. Szymbark natomiast oferuje dużo atrakcji w sezonie letnim – festyny, zwiedzanie Centrum Edukacji i Promocji Regionu: najdłuższa deska świata, największy fortepian, Dom do góry nogami, Dom Sybiraka, Muzeum Ciesielstwa. Natomiast w sezonie zimowym głównie odbywają się przeróżne kuligi na terenie całego powiatu, również tradycyjne za bryczką oraz kwitną wówczas sporty zimowe, głównie narciarstwo i saneczkarstwo na wzgórzach morenowych, w tym na najwyższym wzniesieniu Pomorza – Wieżycy.

Bogate dziedzictwo historyczne i kulturowe, przepiękne uwarunkowania geograficzne terenu powodują ciągły rozwój turystyczny regionu, w tym również gminy Somonino. Bliska

odległość od Trójmiasta powoduje ciągły wzrost przepływu turystycznego. Również część osób wybiera życie i mieszkanie w gminach sąsiadujących z Trójmiastem, w tym w gminie Somonino, przy tym pracując w Trójmieście, co wiąże się z inną jakością życia – na świeżym powietrzu, z dala od zgiełku i zanieczyszczeń, na pięknych terenach, przy tym niedaleko aglomeracji i przy dobrym z nią skomunikowaniu.

Kultura

Gmina Somonino leży na przepięknym zróżnicowanym geograficznie terenie nazywanym Szwajcarią Kaszubską. Kaszuby znajdujące się na terenie powiatu kartuskiego i części powiatu kościerskiego charakteryzują się bogatą historią, kulturą etniczną i własnym językiem. Na terenie Kaszub przykładą się ogromną wagę do kultywowania historii i dziedzictwa poprzez język kaszubski i kaszubskie radio, telewizję, poprzez galerie – sklepy z tradycyjnymi wyrobami kaszubskimi, takimi jak porcelana z typowym ornamentem kaszubskim, czy hafty, stroje ludowe czy koronki. Jest to również bardzo aktywna grupa etniczna, która kultywuje i pielęgnuje swoją kulturę i dziedzictwo, a także przynależność etniczną.

Gmina Somonino również jest aktywna w rozwoju i promowaniu kultury i zasobów lokalnych. Ostatnie dwadzieścia lat to proponowanie nowych ofert kulturalnych, sportowych i turystycznych oraz wychodzenia z imprezami do innych mniejszych miejscowości. Jest to czas organizowania imprez o charakterze lokalnym, regionalnym i ogólnopolskim. Każda z imprez ma wymiar promocyjny, pokazujący walory pięknej ziemi somonińskiej w środku Kaszub, zapraszając w gościnne progi jej mieszkańców.

Działalność Gminnego Ośrodka Kultury w Somoninie to działalność wielokierunkowa i ciągle ewaluująca. Dla przykładu, od kilku lat pracownicy Gminnego Ośrodka Kultury i Gminnej Biblioteki Publicznej w Somoninie na Wielkanoc, przebrani w stroje bajkowych postaci, odwiedzają dzieci szkół podstawowych i przedszkoli Gminy Somonino i nie tylko. Ponad 1000 dzieci zostaje obdarowanych słodkimi upominkami.

Gminny Ośrodek Kultury w Somoninie prowadzi też kawiarenkę internetową oraz organizuje życie kulturalne poprzez realizację wielu imprez o charakterze ogólnopolskim, regionalnym i lokalnym. Poza tym swą siedzibę ma tutaj oddział gminny Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego (od 1996 r.), Klub Wolontariatu „Delfin” (2003 r.), Klub Wędkarski „Kaszub” (1992). Odbywają się tu również zajęcia nauki jazdy oraz nieodpłatne porady prawne dla mieszkańców gminy.

Duże znaczenie odgrywają imprezy o charakterze edukacyjnym, a także liczne konkursy dla dzieci. Są to m.in.:

- „Studia talentów”
- Powiatowy Konkurs Ozdób Wielkanocnych
- Konkurs Recytatorski Literatury Kaszubskiej „Rodno Mowa”
- Konkurs Fotograficzny „Moja Gmina w obiektywie”
- „Somonino inaczej...od historii po teraźniejszość”
- Powiatowy Konkurs „Najładniejsza Szopka Bożonarodzeniowa”

źródło: GMINA SOMONINO Wartości Kaszubskich Pokoleń

Analiza danych statystycznych i demograficznych gminy

Gmina Somonino liczy 10.246 mieszkańców (stan na 2015 r.), z czego w 2014 r. osób pracujących było 1151. Stan liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych wynosi 414 w tym kobiety 54,8 %. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wynosi 6,5%, natomiast udział zarejestrowanych bezrobotnych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym stanowi 7,7%. 62,9% mieszkańców gminy Somonino jest w wieku produkcyjnym, 26,1% w wieku przedprodukcyjnym, a 11,0% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

W 2014 dochody gminy na 1 mieszkańca wynosiły: 3678 zł.

Gmina Somonino liczy 10.246 mieszkańców (stan na 2015 r.), w tym 5.020 kobiet i 5.226 mężczyzn. Populacja liczy 367 dziewczynek i 392 chłopców w wieku 0-4 lat. Według najnowszych danych z Ewidencji Ludności w Urzędzie Gminy Somonino (stan na marzec 2016r.) dzieci w wieku 0-4 lat na terenie Gminy Somonino jest 668.

Na terenie gminy znajduje się ogółem 7 placówek wychowania przedszkolnego, w tym 3 przedszkola (1 publiczne i 2 niepubliczne):

- Gminne Przedszkole w Goręczynie
- Niepubliczne Przedszkole „Chatka Puchatka” w Somoninie
- Niepubliczne Przedszkole „Junior” w Hopowie

Oddziały przedszkolne znajdują się w Szkołach Podstawowych w Somoninie, Borczu, Goręczynie, Egiertowie oraz Połączynie (budynek zamiejscowy).

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tyś. dzieci w wieku 3-5 lat w Gminie Somonino	Dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego w Gminie Somonino
491	3,39

Kadra pedagogiczna zatrudniona w ośrodkach wychowania przedszkolnego, dla których organem prowadzącym jest Gmina Somonino, w przeliczeniu na etaty wynosi:

Kobiety (15 osób): 11,9 etatu

Na terenie Gminy Somonino znajduje się ogółem 7 placówek wychowania przedszkolnego, w tym 3 przedszkola. Według danych SIO stan na 30.09.2015 w 2 niepublicznych placówkach na terenie gminy znajdowało się w wieku od 3-6 lat 100 dzieci, w tym 50 dziewczynek.

Natomiast w gminnym przedszkolu znajdowało się 56 dzieci, w tym 25 dziewczynek. Z kolei w oddziałach przedszkolnych działających przy szkołach podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Somonino, było łącznie 193 dzieci, w tym 92 dziewczynki.

Aktualna liczba dzieci w przedszkolach gminy Somonino – **349**.

Dodatkowo, na podstawie danych uzyskanych z Wydziału Oświaty w Urzędzie Gminy Somonino wg stanu na wrzesień 2015 roku - liczba dzieci z Gminy Somonino w wieku 2-6 uczęszczających do placówek wychowania przedszkolnego poza gminą wynosiła 64, w tym:

- do przedszkoli na terenie Gminy Kartuzy - 42 dzieci;
- do przedszkoli na terenie Gminy Stężyca - 19 dzieci;
- do przedszkoli na terenie Gminy Żukowo - 3 dzieci.

Jest to potencjał do wykorzystania, taka sytuacja może wynikać m.in. z braku miejsc w aktualnie prowadzonych placówkach.

źródło: www.polskawliczbach.pl; <http://gdansk.stat.gov.pl>; dane statystyczne Gminy Somonino

Diagnoza

Faktyczne oraz prognozowane zapotrzebowanie na usługi edukacji przedszkolnej na terenie gminy w perspektywie 3-letniej.

			2017	2018	2019	2020	2021	2022		
Rok urodzenia	Liczba mieszkańców ogółem	Ile lat ?:	n+1	n+2	n+3	n+4	n+5	n+6	liczba dzieci w wieku 3-5	rok kalendarzowy
2010	157	6								
2011	149	5								
2012	169	4	169						169	2017
2013	145	3	145	145					290	2018
2014	169	2	169	169	169				507	2019
2015	146	1		146	146	146			438	2020
2016	27	0			155	155	155		465	2021
2010-2016	962	suma	483	460	470	301	155			

planowane nowe miejsca	
Goręczyno	8
Somonino	15
Połączyno (Egiertowo)	12
	35

dodatkowe zapotrzebowanie	158
---------------------------	-----

aktualnie dzieci w przedszkolach (całej gminy)	349
--	-----

Aktualnie do przedszkoli na terenie całej gminy Somonino uczęszcza **349** dzieci w wieku 3-6 lat. Z powyższego zestawienia wynika, iż w 2019 roku liczba dzieci w wieku od 3 do 5 lat będzie wynosiła **507**. Placówki edukacji przedszkolnej musiałyby utworzyć **158** dodatkowych miejsc, aby wszystkie dzieci w gminie w wieku 3-5 lat mogły uczęszczać na zajęcia. Ośrodki wychowania przedszkolnego w Goręczynie, Somoninie oraz Połączynie (Egiertowie) planują w perspektywie 3-letniej zwiększenie miejsc łącznie o **35** (8 nowych miejsc w Goręczynie, 15 w Somoninie, 12 w Połączynie), co stanowiłoby 22% pokrycia zapotrzebowania na dodatkowe miejsca dla dzieci.

Potrzeby OWP dotyczące dostosowania i wyposażenia pomieszczeń w odniesieniu do utworzonych miejsc

Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Somoninie

Wyposażenie i dostosowanie placów zabaw/miejsc rekreacji

Przy Szkole Podstawowej w Somoninie, w której funkcjonują oddziały przedszkolne, istnieje plac zabaw dla dzieci. Jednak ze względu na chęć otwarcia się również na dzieci 3-letnie i by zachęcić rodziców, w tym zakresie niezbędne będą m.in.:

- **nawierzchnia bezpieczna** – syntetyczna nawierzchnia z płytek o wymiarach 50x50x4,3cm w kolorze ciemnozielonym lub brązowym, bezpieczna dla wysokości upadku do 1,6m, wraz z podsypką żwirowo-betonową, na części terenu istniejącego placu zabaw, co zwiększyłoby bezpieczeństwo dzieci młodszych, które najbardziej są narażone na ryzyko upadku
- **mebelki ogrodowe** – mebelki, które nadają się zarówno do zabawy, jak i odpoczynku czy organizowania zajęć na świeżym powietrzu:
 1. Zielony domek – duży kolorowy domek z przybudówką oraz dużymi oknami i drzwiczkami, odporny na działanie temperatury i promieni słonecznych wymiary 171x154x119cm;
 2. Domek miejski pomarańczowy – domek wykonany z tworzywa sztucznego – posiada cztery różnorodne motywy umieszczone na ściankach domku: ściana sportowa, ściana ze stacją benzynową, ściana ze sklepem spożywczym – barem szybkiej obsługi; wymiary 140x124x147cm;

3. Stół piknikowy – zestaw mebelków ogrodowych dla dzieci (stół i ławeczki) wykonane z tworzywa sztucznego, odpornego na warunki panujące na zewnątrz, mieści się przy nim swobodnie czworo dzieci, wymiary 93x100x55cm – 6 sztuk.

Wypożyczenie pomieszczeń w związku z planowanymi do utworzenia nowymi miejscami wychowania przedszkolnego:

Szkoła Podstawowa w Somoninie w związku z planami zaadaptowania nowej sali na potrzeby oddziałów przedszkolnych zgłosiła następujące potrzeby w zakresie wyposażenia:

Wyposażenie do wypoczynku:

1. Wielka poducha XXL – relaksująca poducha o wymiarach 140x180cm (4 sztuki), łączy w sobie atuty wygodnego materaca i miękkiej pufy dużych rozmiarów, idealna do wyciszenia do kącia odpoczynku w sali lub do szkolnej świetlicy.
2. Łóżeczko – wykonane z atestowanych tworzyw sztucznych, wyposażone w narożne otwory, dzięki którym można postawić mebelki jedno na drugim (15 sztuk)
3. Materacyk do leżaków wymiary 124x50x3 cm (15 sztuk)

Pozostałe wyposażenie do nowej sali:

- Tablice korkowe na ściany – 2 szt.
- Regał na pojemniki plastikowe – 1 szt.
- Pojemniki płytkie do regału (różne kolory) – 30 szt.
- Regał do przechowywania rysunków – 1 szt.
- Tablica interaktywna – 1 szt.
- Laptop – 1 szt.
- Drukarka – 1 szt.

Szczegółowe zestawienie zgłoszonego zapotrzebowania przez nauczycieli i dyrektorów w załączeniu do niniejszej diagnozy.

Gminne Przedszkole w Goręczynie

Wypośaenie i dostosowanie placów zabaw/miejsc rekreacji

Przy Gminnym Przedszkolu w Goręczynie jest potrzeba utworzenia placu zabaw na działce znajdujcej się w pobliu, jest ona ogrodzona i pokryta trawą. Zaprojektowano plac zabaw ze strefami bezpieczeństwa z bezpiecznej nawierzchni piaskowej oraz istniejcej nawierzchni trawiastej. Planuje się umieszczenie w tym placu zabaw: zestawu zabawowego, huśtawki dwustanowiskowej, domku do zabawy, bujaka sprężynowca, huśtawki wagowej ławostółów, ławek z oparciem oraz piaskownicy, a także osłony cieniujucej nad piaskownicę niezbędną w upalne dni. Utworzenie tego placu zabaw przy placówce znacznie zwiększy atrakcyjność oferty edukacyjnej i rekreacyjnej w oczach dzieci i ich opiekunów prawnych.

Wypośaenie pomieszczeń w związku z planowanymi do utworzenia nowymi miejscami wychowania przedszkolnego:

Dotychczasowa sala nr III nie jest w chwili obecnej wykorzystywana na cele dydaktyczne. Posiada wypośaenie w postaci kompletnego umeblowania i komputera stacjonarnego. Nie posiada natomiast wypośaenia w sprzęt słuujący dzieciom do zabawy i zajęć (brak gier, puzzli, wypośaenia do kącików tematycznych, zabawek edukacyjnych itp.)

W konsekwencji zwiększenia liczby dzieci w trakcie realizacji projektu wymieniona sala będzie mogła zapewnić dodatkowe miejsca z przeznaczeniem na salę dydaktyczną.

W obecnym czasie sala na piętrze budynku przeznaczona jest na realizację zajęć indywidualnych. Po realizacji projektu zostanie przeznaczona na realizację wszystkich zajęć dodatkowych. Zwiększona liczba dzieci spowoduje adoptację sali nr III na nowe miejsca dla dzieci.

Zakup wypośaenia:

1. Laptop
2. Wypośaenie interaktywne: np. tablice
3. Telewizory – 2 sztuki
4. Programy multimedialne i edukacyjne;

Szczegółowe zestawienie zgłoszonego zapotrzebowania przez nauczycieli i dyrektorów w załączeniu do niniejszej diagnozy.

Oddziały Przedszkolne przy Szkole Podstawowej w Egiertowie (Połączyno)

Główną potrzebą Oddziału Przedszkolnego w Połączynie jest zakup materiałów dydaktycznych, edukacyjnych oraz wdrożenie nowych zajęć rozwijających umiejętności i potencjał dzieci.

Szczegółowe zestawienie zgłoszonego zapotrzebowania przez nauczycieli i dyrektorów w załączeniu do niniejszej diagnozy.

Potrzeby OWP w zakresie dostosowania i wyposażenia pomieszczeń dla dzieci z niepełnosprawnościami

Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Somoninie

Szkoła Podstawowa w Somoninie zgłosiła potrzebę w zakresie utworzenia w swojej placówce na potrzeby oddziałów przedszkolnych specjalnej sali korekcyjnej, w której mogą być oprócz gimnastyki korekcyjnej, prowadzone także inne zajęcia dodatkowe wyrównujące szanse edukacyjne dzieci w zakresie stwierdzonych deficytów. Na podstawie przeprowadzanych badań przesiewowych w tej szkole, można stwierdzić, że istnieje duży problem jeżeli chodzi o wady postawy u uczniów. W grupach przedszkolnych wady stwierdzono u 25% uczniów, w klasie I – 22%, klasie II – 31%, natomiast w klasie III aż u prawie 50% dzieci.

W związku z powyższymi wynikami jest ewidentna konieczność wprowadzenia zajęć z gimnastyki korekcyjnej w tejże szkole. W perspektywie wielu lat walki z wadami postawy wyraźnie zaznacza się **rola działania profilaktycznego** i postępowania mającego na celu jak największe wyeliminowanie potencjalnych przyczyn powstania nabytych wad postawy u dzieci. Profilaktyka działań mających na celu przeciwdziałanie wadom powinna rozpocząć się już od najmłodszych grup przedszkolnych (3, 4, 5 – latki), stąd potrzeba stworzenia takiej sali. U niektórych dzieci, pomimo działań profilaktycznych, rozwija się wada postawy. Konieczna jest zatem **profilaktyka drugorzędowa**.

Zdaniem Dyrekcji szkoły prowadzenie zajęć z zakresu gimnastyki korekcyjnej, znacząco wpłynęłoby na zmniejszenie liczby dzieci posiadających wady postawy, a prowadzona profilaktyka przyczyniłaby się do zwiększenia liczby uczniów posiadających prawidłowe nawyki dbania o swoje zdrowie i prawidłową postawę ciała. Co minimalizowałoby potencjalne negatywne skutki w dorosłym życiu.

Proponowane wyposażenie sali korekcyjnej, w której prowadzone byłyby zajęcia z gimnastyki korekcyjnej:

Materiały i wyposażenie do utworzenia sali korekcyjnej:		
Nazwa	Opis	Ilość
Drabinki rehabilitacyjne	dł. 220 cm	6 szt.
Materace korekcyjne	Materac płaski – kształtka rehabilitacyjna; 200x85x8cm	6 szt.
Lustra do sali korekcyjnej	Lustro odporne na uderzenia, panel 2m x1m	4 szt.
Wykładzina PCV	Wykładziny sportowe – marmoleum sport	34,20 m ²
Lampy Rastrowe	35 cm x 120 cm	5 szt.
Farba lateksowa do ścian i sufitów	Farba w kolorze białym	5l
Farba na ściany		5l
Wózek sportowy		1 szt.
Ławka gimnastyczna na kółkach	dł. 2m, szer. 22 cm, wys. 30 cm. Ławka wykonana z drewna iglastego	3 szt.

Pomoce dydaktyczne	
Nazwa	Opis
Wyposażenie do zasobnika sportowego	korekcja wad postawy
Mata język	Dł. 100 cm, szer. od 20-34 cm. Maty do korekcji wad postawy i akupresury stóp. Język koryguje płaskostopie, zapobiega deformacjom stóp, masuje stopy.
Pajęczek I	Pajęczek przeznaczony jest dla dzieci z wadą postawy w postaci zaokrąglonych pleców, odstających łopatek oraz płaskiej klatki piersiowej.
Pajęczek II	Spełnia zadania Pajęczka I, a ponadto przynosi dwie nowe właściwości: korekcję wystającego brzucha oraz asymetrii barków i łopatek.
Mata rehabilitacyjna z kieszeniami	Doskonała do ćwiczeń korekcyjnych stóp, działa na sensorykę jej użytkowników. Zawiera 6 pól i 6 kieszeni z miękką gąbką. Kieszenie pozwalają na umieszczenie wew. różnych materiałów (szyszek, grochu, kasztanów, patyków, małych piłeczek).
Dyski z fakturami	Śr. 27 cm i 11 cm, zestaw zawiera 5 małych i 5 dużych dysków wykonanych z gumy. Elementy mają różne faktury i kolory. Ćwiczenie równowagi, masaż stóp i dłoni.
Geo balance	Śr. 16 cm, 2 sztuki, geometryczne kształty do ćwiczeń korekcyjnych. Wypełnione powietrzem.

Stożek utrzymaj równowagę	Stożek zachęca do wykonywania ćwiczeń równowagi. Ćwiczy koncentrację i balansowanie ciałem, rozwija świadomość ciała i dbałość o postawę. Wys. 18 cm, śr. 14,5 cm.
Ufo – jeż	Przyrząd do leczenia płaskostopia i koślawości pięt. Ćwiczenia na Ufo – jeżu poprawiają ukrwienie stóp. Śr. 30 cm.
Woreczki z grochem	usprawniają koordynację ruchową
	cyfry – wym. 10 cm, 10 szt.
Woreczki z grochem	usprawniają koordynację ruchową
	minki – śr. 15 cm, 4 szt.
Zestaw gimnastyczny do tworzenia krajobrazów ruchu	zestaw 37-częściowy

W placówce edukacyjnej w Somoninie planowane jest wprowadzenie zajęć rehabilitacyjnych z zakresu integracji sensorycznej. W tym celu ośrodek potrzebuje dodatkowego wyposażenia sal, m.in.:

1. Łódka podwieszana to sprzęt wykorzystywany do kształtowania obustronnej koordynacji ruchowej, reakcji równoważnych, koordynacji wzrokowo-ruchowej.
2. Kolorowe półkule z wypustkami do ćwiczeń równowagi. Wspomagają rozwój ruchowy, ćwiczą równowagę i koordynację podczas gier i zabaw. Mogą być wykorzystywane podczas ćwiczeń z dziećmi, zarówno w pomieszczeniach jak i na zewnątrz.
3. Piłka, wykonana z gumy, w środku wypełniona żelam, a całość owinięta czarną siateczką. Praca z piłką pozwala na lepszą sprawność palców rąk i całej dłoni.

4. Lekki, kolorowy tunel sensoryczny – pufa. Wykonany z tkaniny bawełnianej i wypełniony kuleczkami styropianowymi. Dzięki swoim właściwościom umożliwia dziecku odczuwanie bodźców dotykowych, relaksuje i stymuluje. Może być wykorzystywany do siedzenia, przeciskania, leżenia, rolowania.
5. Beczka terapeutyczna. Stymuluje układ dotykowy, proprioceptywny, przedsionkowy i wzrokowy.
6. Deski do ogrodu zmysłu – ogród zmysłów rozwija zmysły dotyku i słuchu, ćwiczy umiejętność koncentracji.

Szczegółowe zestawienie zgłoszonego zapotrzebowania przez nauczycieli i dyrektorów w załączeniu do niniejszej diagnozy.

Gminne Przedszkole w Goręczynie

Gminne Przedszkole w Goręczynie chciałoby w swojej placówce prowadzić zajęcia indywidualne rewalidacyjne dla dzieci niepełnosprawnych oraz zajęcia z terapii sensorycznej.

Do tego niezbędne jest m.in. następujące wyposażenie:

- Biały domek - stanowi doskonałe miejsce odpoczynku, relaksu i odprężenia, a po zainstalowaniu różnych urządzeń emitujących m.in. muzykę lub światło (światłowody, blimp itp.) tworzy pomieszczenie sprzyjające stymulacji i aktywizacji zmysłów osób z zaburzeniami rozwoju. Domek stwarza poczucie bezpieczeństwa, pozwala na koncentrację, wyciszenie i naukę.
- Magiczny dywan - interaktywna pomoc dydaktyczna dedykowana do ćwiczeń, gier i zabaw ruchowych. Zabawa i nauka z jej wykorzystaniem rozwija u dzieci dużą motorykę, koordynację wzrokowo-ruchową, spostrzegawczość i szybkość reakcji. Interaktywny dywan to zintegrowany system czujników ruchu, który zawiera w sobie projektor, komputer oraz tablicę interaktywną.
- Dodatek do "magicznego dywanu" - pakiet rewalidacyjny do Magicznego Dywanu.
- Zgadywanka dotykowa - póleczka z pięcioma woreczkami w różnych kolorach. W woreczkach można schować różne przedmioty, które dzieci rozpoznają za pomocą dotyku. Zabawa pobudza wyobraźnię oraz stymuluje zmysł dotyku.
- Stymulacja prawej i lewej półkuli mózgu - zadania rozwijają umiejętności wzrokowe, motoryczne, sekwencyjne, pamięć oraz koordynację wzrokowo-ruchową.
- Magiczny sześcian - magiczny sześcian to lampa, która z powodzeniem będzie służyć nie tylko do rozjaśnienia pomieszczenia, ale także jako źródło dźwięku. Wbudowany głośnik Bluetooth pozwoli na odsłuchanie muzyki lub innych dowolnych

dźwięków z urządzeń bezprzewodowych wykorzystujących tę technologię, takich jak: smartfon, tablet, laptop, komputer. Sześciennik będzie idealnym uzupełnieniem kąćków relaksacyjnych czy pomieszczeń sprzyjających stymulacji i aktywizacji zmysłów.

- Kształtki rehabilitacyjne – 11 elementów o różnych kształtach do tworzenia torów przeszkód. Budowanie, jak i ćwiczenia z poszczególnymi elementami wspierają ogólny rozwój fizyczny i ćwiczą sprawność ruchową.
- Światłowodowy – warkocz przewodów światłowodowych zmieniających barwę po podłączeniu generatora do prądu. Zmieniające się kolory stymulują uwagę dziecka i wprowadzają tajemniczy nastrój. Mogą stanowić element światła w białym domku.
- Kąć manipulacyjny - rozwijają dotyk, sprawność manualną dziecka, koordynację wzrokowo-ruchową oraz motorykę dłoni. Dziecko uczy się kolorów i kształtów.
- Oprogramowania do wspomagania rozwoju – pakiet Wspomaganie rozwoju odpowiada ogólnym zasadom i celom pracy dydaktycznej, rewalidacyjnej z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Zastosowanie: diagnoza i terapia zaburzeń funkcji poznawczych i percepcyjno-motorycznych

Szczegółowe zestawienie zgłoszonego zapotrzebowania przez nauczycieli i dyrektorów w załączeniu do niniejszej diagnozy.

Oddziały Przedszkolne przy Szkole Podstawowej w Egiertowo (Połączyno)

Szkoła Podstawowa w Egiertowie, dla swoich oddziałów przedszkolnych, w tym **w Połączynie**, proponuje stworzenie Sali Doświadczania Świata (SALA SI).

Zajęcia, które mogłyby odbywać się w tej sali:

- terapia integracji sensorycznej,
- terapia logopedyczna,
- zajęcia terapeutyczne z psychologiem i innymi terapeutami.

Terapia integracji sensorycznej – zajęcia dla dzieci mających problemy z zapamiętywaniem, koncentracją, koordynacją ruchową, skupieniem uwagi, nadruchliwością. Celem Terapii Integracji Sensorycznej – terapia SI, jest poprawa połączeń synaptycznych centralnego układu nerwowego dziecka, czyli poprawa jakości przesyłania i organizacji informacji, odbieranych przez różne jego zmysły. Głównym zadaniem terapii SI jest dostarczanie dziecku, podczas jego aktywności ruchowej, kontrolowanej przez terapeutę ilości bodźców sensorycznych, wywołujących w konsekwencji poprawę integracji bodźców docierających do dziecka zarówno z otoczenia jak i jego ciała. Terapia SI polega na

aktywności i ćwiczeniach ruchowych stymulujących powyższe układy zmysłów. Do terapii wykorzystywany jest specjalistyczny sprzęt, który będzie głównym wyposażeniem Sali Doświadczania Świata.

Sala Doświadczania Świata – to specjalnie wyodrębnione pomieszczenie, wyposażone w różnorodne urządzenia stymulujące rozwój zmysłów. Głównym celem organizowania tego typu sal jest stwarzanie możliwości odbierania nowych bodźców, wzbogacanie doświadczeń oraz miłe spędzanie czasu w atmosferze pełnej relaksu przez osoby z wieloraką niepełnosprawnością.

Definicja Snoezelen wywodzi się z Holandii a ukształtowana została przez dwóch młodych mężczyzn, którzy w latach siedemdziesiątych odbywali zastępczą służbę wojskową w ośrodku dla osób niepełnosprawnych w De Hartenberg. Zaangażowali się oni w swoją pracę i postanowili stworzyć tzw. "Namiot Aktywności", by w ten sposób umilić czas pacjentom przebywającym w ośrodku rehabilitacyjnym. Istotnym faktem było to, że pacjenci byli znacznie i głęboko upośledzeni umysłowo. Dla tych osób "Namiot Aktywności" - był szczególną ofertą spędzania wolnego czasu. W "Namiocie Aktywności" użyto: dźwięków, światła, balonów, siana. Naokoło zrobiono ściany z płótna namiotowego, a za pomocą czarnej folii, stworzono drogi i korytarze. I tak powstała pierwsza Sala Doświadczania Świata.

Sala w ujęciu holenderskim nazwana została SNOEZELEN - oznacza to dwa pojęcia "snufflen" - węszyć, obwąchiwać oraz "dozlen" - "drzemać" być w półśnie, gapić się. Tak więc głównym celem terapii jest poznanie i doświadczanie świata przez zmysły.

Harmonijnie skomponowana i urządzona sala **wywołuje reakcję ożywienia, motywację do podejmowania aktywności i poznawania**. Wyposażenie sali może być różne uzależnione jest to od: wielkości pomieszczenia, które przeznaczone jest na sale, możliwości finansowych, programu terapeutycznego, który ma być realizowany, oraz odbiorców, którzy będą spędzać tam czas.

Najważniejsze jest pomieszczenie – najlepiej takie, w którym swobodnie może przebywać od 5-10 osób. Im większa przestrzeń tym lepiej. Jednak mniejsze sale również się sprawdzają. Pomieszczenie nie może być za małe, ponieważ można się w nim poczuć "przytłoczonym". Jeśli pomieszczenie jest zbyt niskie, może sprawiać wrażenie "przygnięcia". Zbyt wysokie natomiast może spowodować, że odczuwać będziemy dużo "surowości". Może to spowodować strach dla odwiedzających. Dobra akustyka to taka gdzie dźwięki odbierane są dobrze.

Różnorodność elementów daje olbrzymie możliwości prowadzenia efektywnej terapii. Wyposażenie można podzielić na kilka grup, zależnie od rodzaju zmysłu na który oddziałują. Są to elementy do stymulacji: **równowagi, dotyku, wzroku, węchu, słuchu**.

Wiele z elementów jednocześnie oddziałują na kilka zmysłów dochodzi wówczas do tzw. integracji sensorycznej.

Integracja sensoryczna – to proces percepcji zmysłowej wrażeń docierających do naszego ciała i integrowanych w układzie nerwowym tak, by mogły być użyte do powstania odpowiednich reakcji.

Cele terapeutyczne realizowane w Sali Doświadczania Świata:

- sala stanowi urozmaiconą, ciekawą formę spędzania wolnego czasu
- wprowadza uczestników w stan relaksacji i odpoczynku
- zwiększa aktywność i motywację do poznawania
- zwiększa chęć do nawiązywania kontaktu
- wywołuje zadowolenie i poczucie bezpieczeństwa, ułatwia pokonywanie lęku
- zwiększa ofertę poznawania nowych bodźców
- zwiększa wrażliwość
- zwiększa bazę doświadczeń
- rozwija zainteresowania, oraz procesy poznawcze
- poprawia orientację w schemacie ciała oraz w przestrzeni
- motywuje do podejmowania aktywności
- nabieranie świadomości istnienia.

Szczegółowe zestawienie zgłoszonego zapotrzebowania przez nauczycieli i dyrektorów w załączeniu do niniejszej diagnozy.

Analiza założeń polityki gminy Somonino w obszarze wychowania przedszkolnego

Gmina Somonino nie posiada lokalnej strategii odnoszącej się do wychowania przedszkolnego. Poszczególne ośrodki edukacyjne na terenie gminy opracowały programy dotyczące rozszerzenia oferty o dodatkowe zajęcia wyrównujące szanse rozwojowe dzieci, które będą realizowane w miarę możliwości finansowych.

Powyższe programy nawiązują do strategii przyjętej na poziomie regionalnym – Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 i Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie aktywności zawodowej i społecznej „Aktywni Pomorzanie”.

RPS W ZAKRESIE AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ ¹	
Cele operacyjne z SRWP	Kierunek działania z SRWP
Efektywny system edukacji	1.Zapewnienie wysokiej jakości edukacji na poziomie podstawowym, gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym
	2.Poprawa dostępu do edukacji przedszkolnej i zorganizowanie form opieki nad dziećmi do lat 3
	3.Rozwój systemowego wsparcia uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych (w tym szczególnie uzdolnionych)

Działania zawarte we wspomnianych wyżej programach odnosić się będą głównie do celu operacyjnego z SRWP dotyczącego efektywnego systemu edukacji, a w szczególności kierunku nr 2 odnoszącego się do poprawy dostępu do edukacji przedszkolnej i organizowania form opieki nad dziećmi do lat 3 oraz kierunku nr 3 zakładającego rozwój systemowego wsparcia uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych (w tym szczególnie uzdolnionych).

¹ Źródło: Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 i Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie aktywności zawodowej i społecznej „Aktywni Pomorzanie” str.5

Strategia zakłada, iż systemowych rozwiązań wymaga poprawa w województwie pomorskim dostępności edukacji przedszkolnej w aspektach: przestrzennym, finansowym, społecznym i organizacyjnym. Udział dzieci w edukacji przedszkolnej w województwie pomorskim jest niższy od średniej krajowej. Szczególnie niepokojąca jest bardzo mała liczba przedszkoli i innych form opieki przedszkolnej na wsiach i w małych miejscowościach.

Zauważalna w ostatnich latach tendencja wzrostowa dotyczy przede wszystkim dużych ośrodków miejskich, w których znacznie zwiększyła się liczba oferowanych miejsc w przedszkolach, zwłaszcza w placówkach niepublicznych. Nowo powstające, w większości niepubliczne, placówki opieki przedszkolnej często charakteryzują się bardzo rozbudowaną ofertą opiekuńczo-edukacyjną i dostosowaniem do potrzeb zamożniejszych mieszkańców dużych miast.

Brakuje natomiast placówek dostosowanych do potrzeb i możliwości osób żyjących na wsiach i w małych miastach, a także uboższych mieszkańców dużych miast.²

² Źródło: *Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 i Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie aktywności zawodowej i społecznej „Aktywni Pomorzanie” str.20*

Analiza wyników ankiet

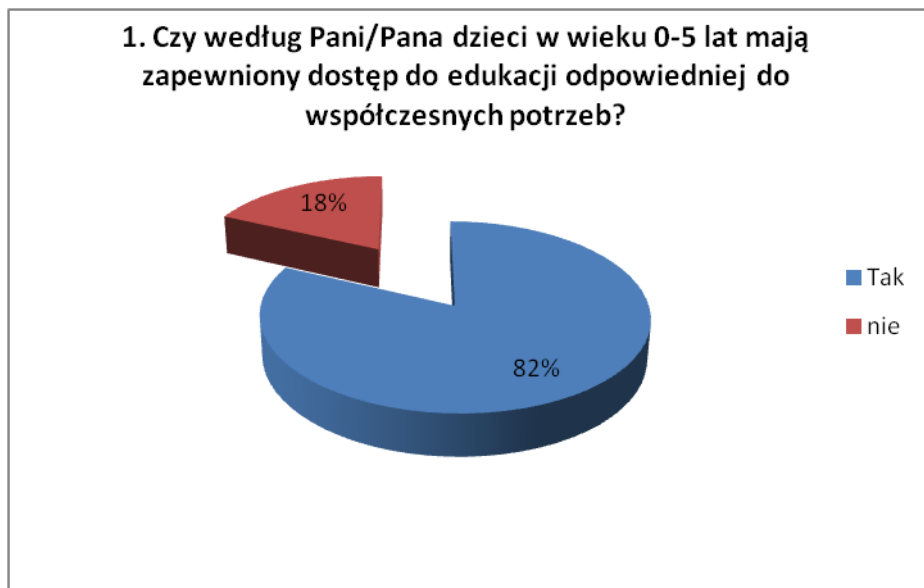
Badanie ankietowe zostało przeprowadzone na terenie gminy Somonino w dniach 01.03.2016r.- 18.03.2016 r. wśród rodziców dzieci w wieku od 0 do 5 lat oraz nauczycieli w ośrodkach wychowania przedszkolnego. Sporządzono dwa kwestionariusze ankiet. Pierwszy skierowany był do rodziców dzieci, składał się z 6 pytań zamkniętych. Drugi natomiast dedykowany był nauczycielom ośrodków wychowania przedszkolnego w: Somoninie, Goręczynie, Egiertowie oraz Połączynie. Arkusz ten zawierał 4 pytania zamknięte i 2 pytania otwarte. Obie ankiety zostały sporządzone w formie papierowej.

Badanie przeprowadzono w celu określenia:

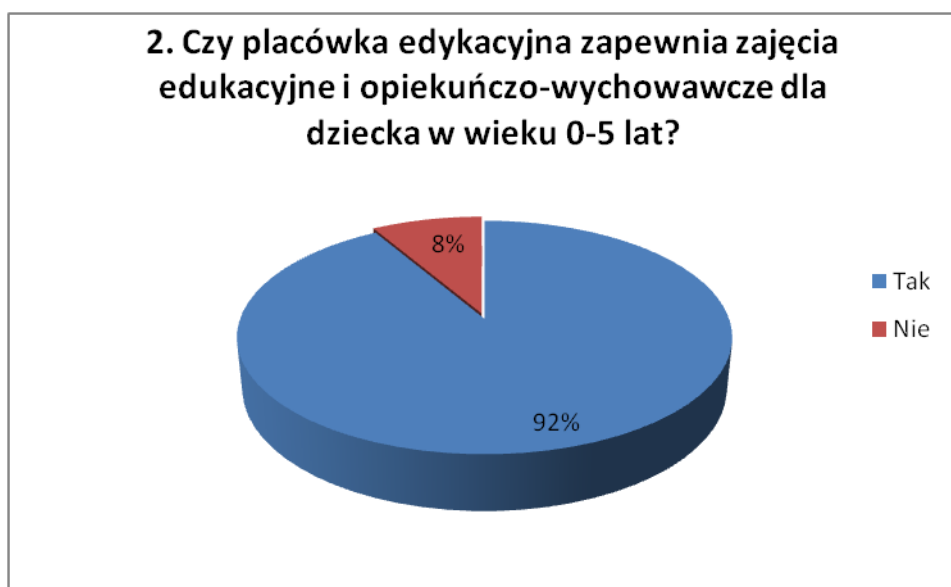
- potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci w obszarach kluczowych kompetencji,
- potrzeb nauczycieli ośrodków wychowania przedszkolnego w zakresie doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych,
- potrzeb ośrodków wychowania przedszkolnego dotyczących dostosowania i wyposażenia pomieszczeń.

Uzyskane wyniki zostały wykorzystane do sporządzenia diagnozy i podjęcia działań mających na celu upowszechnienie oraz podniesienie jakości edukacji przedszkolnej.

Analiza wyników ankiety skierowanej do rodziców dzieci w wieku 0-5 lat

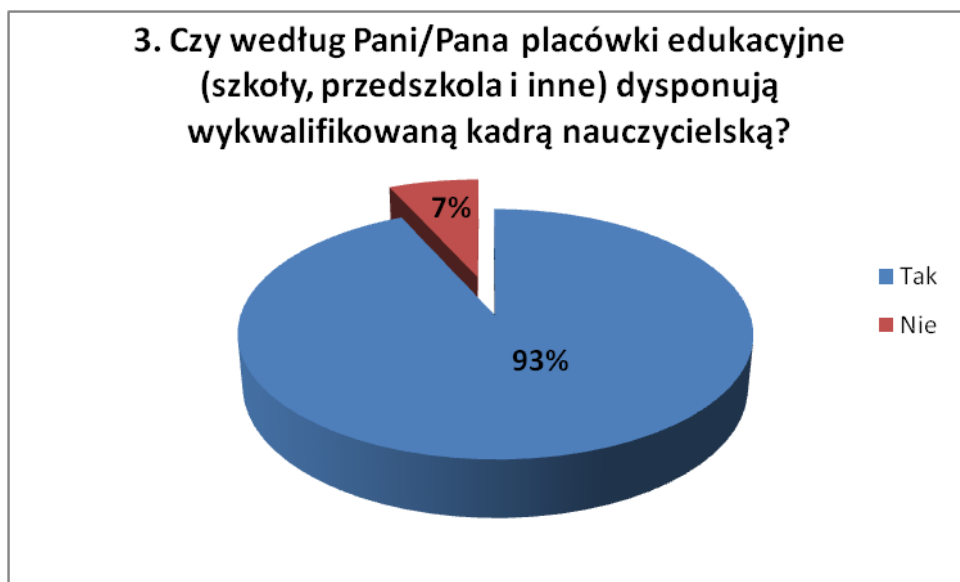

Pytanie 1. pokazuje czy respondenci uważają, że dzieci w wieku 0-5 lat mają zapewniony dostęp do edukacji odpowiadającej współczesnym potrzebom. Aż 82 % ankietowanych odpowiedziało twierdząco na powyższe pytanie, tylko 18% było przeciwnego zdania.

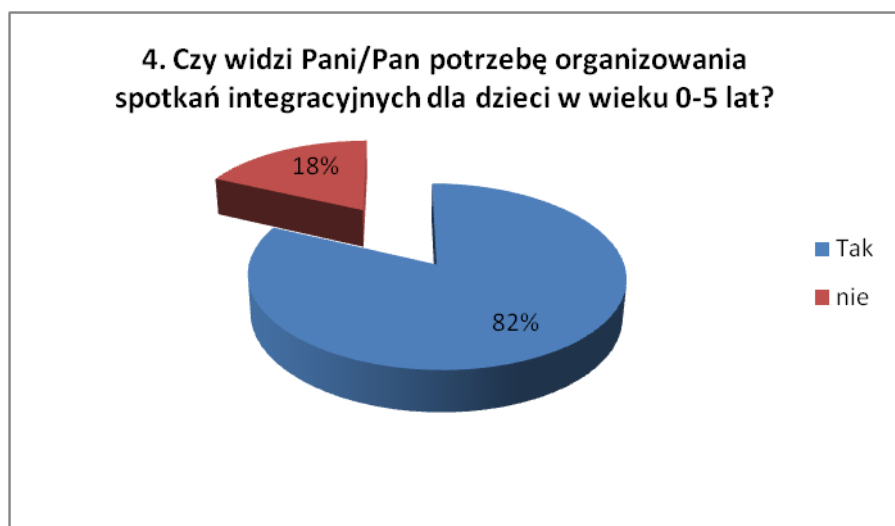

Pytanie 2. wskazuje czy zdaniem ankietowanych placówka edukacyjna zapewnia zajęcia edukacyjne i opiekuńczo- wychowawcze dla dzieci w wieku 0-5 lat. Z powyższego wykresu

wynika, iż rodzice dzieci w wieku od 0-5 lat uważają, że ośrodki wychowania przedszkolnego zapewniają dostęp do zajęć edukacyjnych i opiekuńczo- wychowawczych (92%), przeciwnego zdania było tylko 8% respondentów.

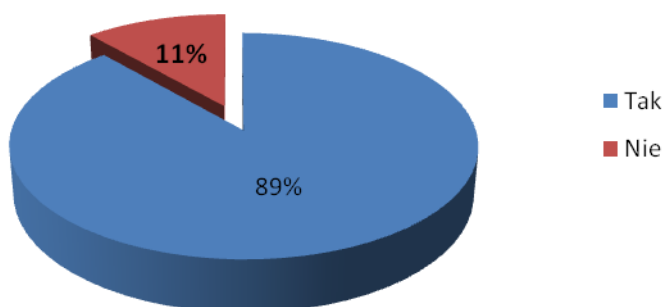

Pytanie 3. Pokazuje, że zdaniem respondentów placówki edukacyjne dysponują wykwalifikowaną kadrą nauczycielską – aż 93% ankietowanych udzieliło odpowiedzi twierdzącej. Jedynie 7% odpowiadających było na „nie”.

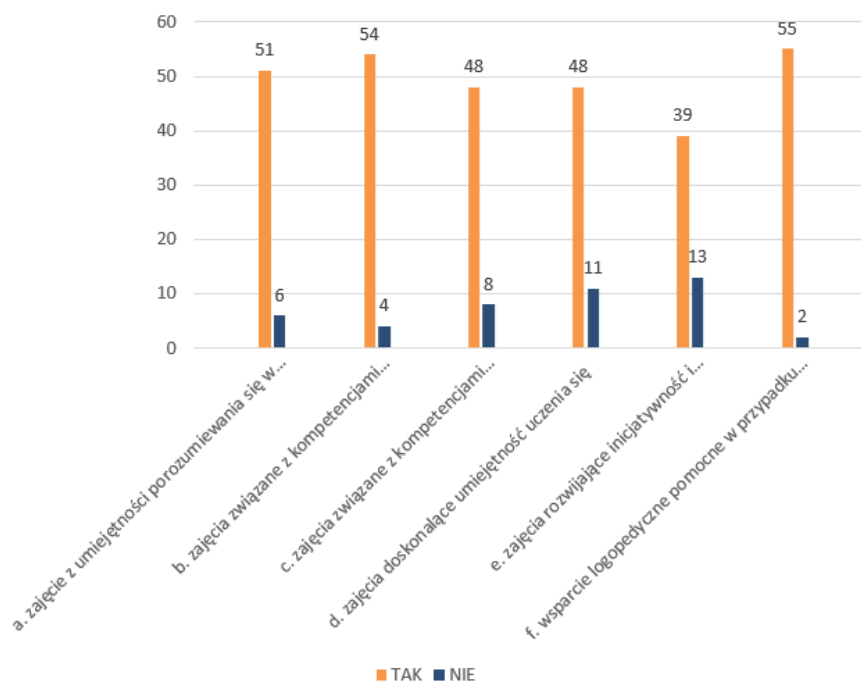
Pytanie 4 pokazuje, czy respondenci widzą potrzebę organizowania spotkań integracyjnych dla dzieci w wieku od 0 do 5 lat. Aż 82 % ankietowanych uważa, iż istnieje potrzeba aranżacji tego typu spotkań. Jedynie 18 % osób badanych jest przeciwnego zdania.

5. Czy widzi Pani/Pan zasadność zatrudniania psychologa i pedagoga w placówkach edykacyjnych?

Pytanie 5 odnosiło się do zasadności zatrudniania psychologa i pedagoga w placówkach edukacyjnych. Aż 89% respondentów uważa za zasadne zatrudnianie w ośrodkach wychowania przedszkolnego wymienionych wyżej specjalistów. Jedynie 11% jest przeciwnego zdania.

6. Które zajęcia państwa zdaniem są interesujące?

Gdzie:

- a. zajęcia z umiejętności porozumiewania się w językach obcych.
- b. zajęcia związane z kompetencjami matematycznymi i podstawowymi kompetencjami naukowo-technicznymi.
- c. zajęcia związane z kompetencjami informatycznymi.
- d. zajęcia doskonalące umiejętność uczenia się.
- e. zajęcia rozwijające inicjatywność i przedsiębiorczość.
- f. wsparcie logopedyczne pomocne w przypadku wad wymowy.

Pytanie 6 pozwoliło określić, czy zajęcia z obszarów kluczowych kompetencji są interesujące dla rodziców dzieci w wieku 0-5 lat. Z powyższego wykresu wynika, iż wszystkie propozycje zajęć są godne uwagi- wskazuje na to przewaga odpowiedzi na „tak”. Największe zainteresowanie wśród respondentów (55 odpowiedzi na „tak”) wzbudziło wsparcie logopedyczne w przypadkach wad wymowy.

Ankietę wypełniło łącznie 61 respondentów – większość (80%) stanowiły kobiety. Ponad połowa (34) to osoby w wieku 26-34 lata, mający wykształcenie średnie lub wyższe (59%). 60% wszystkich udzielających odpowiedzi stanowią osoby aktywne zawodowo (zatrudnione w sektorze publicznym lub prywatnym).

Analiza wyników ankiety skierowanej do nauczycieli OWP

Ankietę wypełniło 23 nauczycieli z ośrodków w Somoninie, Goręczynie, Egierowie i Połączynie.

Pyt.1.Czy w państwa placówce prowadzone są zajęcia w zakresie następujących kompetencji?	TAK	NIE
Porozumiewanie się w językach obcych	23	0
Kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne	14	7
Kompetencje informatyczne	11	12
Umiejętność uczenia się	9	14
Kompetencje społeczne	15	8
Inicjatywność i przedsiębiorczość	2	19

Z powyższej tabeli wynika, iż we wszystkich placówkach prowadzone są zajęcia mające na celu rozwój kompetencji z zakresu porozumiewania się w językach obcych (23 odpowiedzi na „tak”). Najwięcej osób ankietowanych wskazywało na brak prowadzonych zajęć z zakresu inicjatywności i przedsiębiorczości (19 osób), umiejętności uczenia się (14 osób) oraz kompetencji informatycznych (12 osób). Należałoby zatem w pierwszej kolejności skupić się właśnie na trzech wyżej wymienionych kompetencjach, aby podnieść jakość edukacji przedszkolnej.

Pyt.2.Czy poniższe kompetencje wymagają wsparcia?	TAK	NIE
Porozumiewanie się w językach obcych	22	1
Kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne	23	0
Kompetencje informatyczne	22	1
Umiejętność uczenia się	22	1
Kompetencje społeczne	22	1
Inicjatywność i przedsiębiorczość	22	1

Pytanie 2. pozwoliło określić, które z kluczowych kompetencji wymagają wsparcia. Według odpowiadających nauczycieli wszystkie wyżej wymienione kompetencje wymagają dodatkowego wsparcia.

Z odpowiedzi na powyższe dwa pytania można wywnioskować, iż ośrodki wychowania przedszkolnego wymagają nie tylko wprowadzenia zajęć z zakresu kompetencji nierealizowanych, ale potrzebują również wsparcia w obszarze kompetencji, które są już stosowane, natomiast wymagają rozwoju.

Pyt.3 Jaka byłaby najlepsza forma wsparcia?

Na powyższe pytanie otwarte respondenci odpowiadali następująco:

1. Zajęcia tematyczne w małych grupach
2. Pomoce dydaktyczne do przedszkola
3. Zajęcia indywidualne z dziećmi, które mają różnorodne problemy dydaktyczne i nie tylko
4. Wyposażenie sal w potrzebne pomoce dydaktyczne
5. Wsparcie nauczycieli w doskonaleniu zawodowym, aby mogli przekazać swoją wiedzę uczniom
6. Umożliwienie prowadzenia dodatkowych zajęć, w trakcie których uczniowie mogliby rozwijać powyższe kompetencje
7. Wyposażenie nauczycieli w potrzebne materiały i pomoce, które przyczyniłyby się do uatrakcyjnienia zajęć np. materiały papiernicze, odpowiednia literatura itp.
8. Ciekawe zajęcia dodatkowe
9. Warsztaty doskonalące
10. Wczesne wspomaganie
11. Zajęcia z zakresu integracji sensorycznej
12. Kompetencje matematyczne i podst. Kompetencje naukowo-techniczne

13. Zajęcia rehabilitacyjne
14. Zajęcia poszerzające umiejętności z zakresu podst. Programowej oraz zajęcia uczące zachowań prospołecznych, zachowania w różnych sytuacjach
15. Zakup tablicy interaktywnej do mojej Sali (nr 6)
16. Zajęcia prowadzone w mniejszych grupach w różnych zakamarkach szkoły, w tym też na placu przed szkołą
17. Wyposażenie tablic interaktywnych w oprogramowanie do nauki j. angielskiego
18. Zakup gier do aktywnej formy uczenia się przez zabawę
19. Sfinansowanie zakupu mat. Papierniczych, potrzebnych do wykonywania zadań plastycznych
20. Wyposażenie placu zabaw
21. Zaaranżowanie pomieszczeń, do Sali doświadczeń świata
22. Przygotowanie salki do ćwiczeń korekcyjnych
23. Prowadzenie typowo praktycznych zajęć kształtujących wskazane umiejętności, z wykorzystaniem nowoczesnych metod pracy
24. Zakup pomocy dydaktycznych niezbędnych do realizacji powyższych celów
25. Zakup sprzętu multimedialnego
26. Zakup pomocy metodycznych dla nauczyciela (literatura, płyta CD, itp.)
27. Wyjazdy edukacyjne

Podsumowując powyższe odpowiedzi można je skategoryzować do 3 grup dotyczących:

- wyposażenia ośrodków
- zakupu materiałów dydaktycznych
- dodatkowych zajęć edukacyjnych, warsztatów

Pyt.4 Proszę wymienić tematykę w jakich chcieliby Państwo doskonalić swoje umiejętności i kompetencje zawodowe?

1. Kurs doskonalący znajomość języka angielskiego
2. Szkolenie z zakresu terapii i integracji sensorycznej
3. Szkolenie psychoruchowe dzieci w wieku przedszkolnym
4. Eksperymenty i doświadczenia w nauczaniu
5. Terapia pedagogiczna
6. Zdrowe odżywianie i profilaktyka prozdrowotna
7. Kurs dietetyki podstawowej
8. Rozszerzyć zakres obsługi nowoczesnych urządzeń multimedialnych
9. Rozwijanie kompetencji językowych w odniesieniu do języka angielskiego
10. Poradnictwo i doradztwo indywidualne w zakresie kompetencji zawodowych

11. Doskonalenie z zakresu integracji sensorycznej
12. Doskonalenie w zakresie likwidowania wad wymowy
13. Wczesne wspomaganie
14. Wczesna terapia logopedyczna
15. Język angielski
16. Rozwijanie kompetencji poprawiających ogólną kondycję psychiczną i fizyczną dziecka z wykorzystaniem Metody Dobrego Startu
17. Pedagogika zabawy
18. Edukacja przez ruch
19. Zabawy integrujące dzieci
20. Ćwiczenia aktywizujące dzieci w wieku przedszkolnym
21. Aktywne sposoby uczenia się
22. Kontakt z rodzicami i efektywna współpraca
23. Sposoby rozwiązywania problemów w grupie
24. Nowatorskie metody pracy z dziećmi, m. in. z zastosowaniem klocków lego
25. Dyskalkulia
26. Trudności w matematyce w wieku szkolnym i przedszkolnym
27. Wczesne wspomaganie małych dzieci z niepełnosprawnościami
28. Rola zdrowego odżywiania i ruchu w rozwoju dzieci

Odpowiedzi na pytanie 4 były zróżnicowane, jednak większa część dotyczyła zwiększania kompetencji z zakresu logopedii, integracji sensorycznej, dietetyki, poprawy kondycji psychicznej i fizycznej dziecka.

Pyt. 5 Jaka byłaby Państwa zdaniem najlepsza forma wsparcia powyższych kompetencji zawodowych?

Jaka byłaby Państwa zdaniem najlepsza forma ?	Zaznaczono
Kursy specjalistyczne	19
Szkolenia	18
Studia Podyplomowe	3

Za najlepszą formę wsparcia wymienianych w pytaniu 4 kompetencji zawodowych uznali kursy specjalistyczne (19 osób) oraz szkolenia (18 osób).

Pyt 6. Jak oceniają Państwo obecne kompetencje dzieci w zakresie:	Bardzo dobrze	Dobrze	Raczej słabo	Bardzo słabo
Porozumiewanie się w językach obcych	0	17	4	3
Kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne	0	17	7	0
Kompetencje informatyczne	0	17	7	0
Umiejętność uczenia się	0	13	7	0

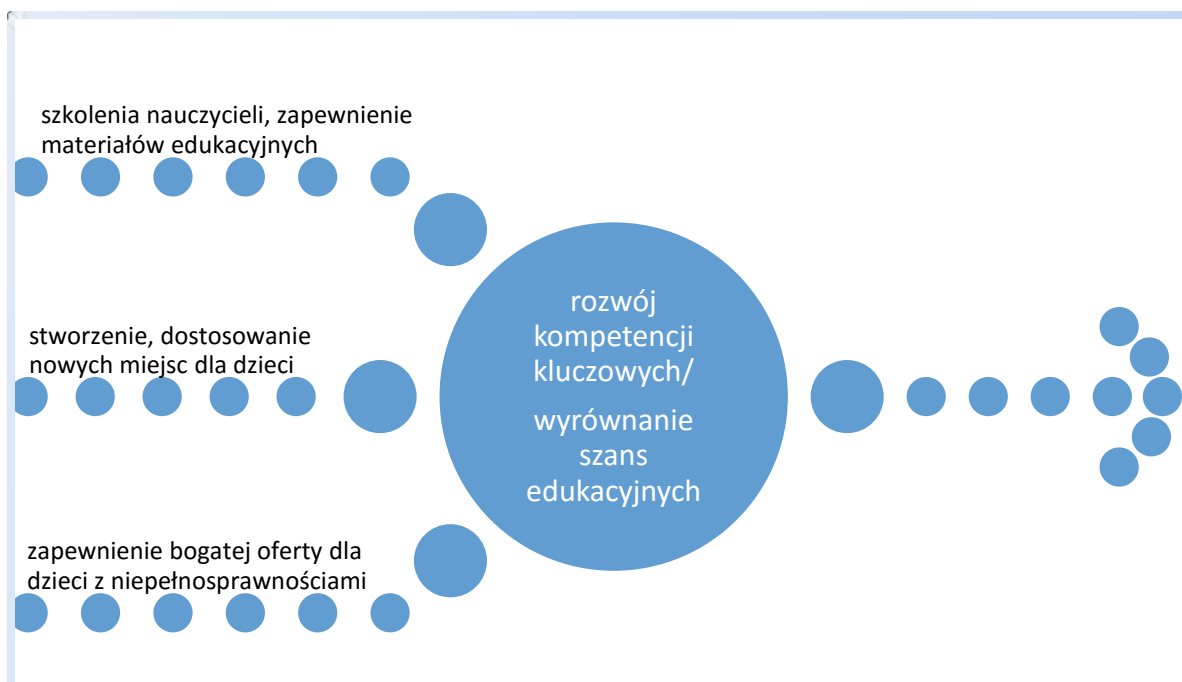
Pytanie 6. dotyczyło oceny obecnych kompetencji dzieci w ośrodkach wychowania przedszkolnego gminy Somonino. Udzielający odpowiedzi nauczyciele w większości określali kompetencje dzieci dobrze. Rzadziej pojawiały się odpowiedzi „raczej słabo”. Tylko 3 osoby oceniły kompetencje w zakresie porozumiewania się w językach obcych jako bardzo słabe. Żaden z respondentów nie zaklasyfikował umiejętności dzieci w powyższych dziedzinach na poziomie bardzo dobrym. W celu upowszechnienia oraz zwiększenia jakości edukacji przedszkolnej należałoby skupić się na wprowadzaniu działań, które doprowadziłyby do zmiany postrzegania kompetencji dzieci z poziomu dobrego na bardzo dobry.

Analiza dotycząca zakresu planowanego wsparcia

Przeprowadzona analiza zarówno danych zastanych, jak i arkuszy ankiet pozwoliła stwierdzić, iż wszystkie Ośrodki Wychowania Przedszkolnego w gminie Somonino wymagają wsparcia w zakresie rozwoju kluczowych kompetencji. Do najważniejszych można zaliczyć:

1. Porozumiewanie się w językach obcych
2. Kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne
3. Kompetencje informatyczne
4. Umiejętność uczenia się
5. Kompetencje społeczne
6. Inicjatywność i przedsiębiorczość

W ramach powyższych kompetencji placówki edukacyjne w gminie Somonino stworzyły programy dotyczące rozszerzenia oferty o dodatkowe zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne dzieci. Programy te odnoszą się również do nauczycieli – realizowane dla kadry zajęcia doszkalające i warsztaty.

Rys. Hierarchia i wzajemne zależności potrzeb prowadzące do rozwoju dziecka.

Najważniejszymi potrzebami wszystkich OWP jest **rozwój kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy** oraz **wyrównanie szans edukacyjnych dzieci w zakresie stwierdzonych deficytów**, w tym przygotowanie i przeszkolenie nauczycieli, zapewnienie zaplecza i materiałów edukacyjnych. Kolejną ważną potrzebą OWP, a także całej Gminy

Somonino jest zwiększenie dostępności do edukacji przedszkolnej, czyli **stworzenie nowych miejsc**.

Będzie to możliwe przez zaadoptowanie istniejących powierzchni, sal do celów dydaktycznych, zakup niezbędnego wyposażenia, materiałów edukacyjnych, zapewnienie nowej kadry do opieki nad większą liczbą dzieci.

Zapewnienie bogatej oferty edukacyjnej dla dzieci z niepełnosprawnościami jest kolejną ważną potrzebą. Kompleksowa oferta edukacyjna dla dzieci niepełnosprawnych pozwoli na lepsze przygotowanie ich do życia i radzenia sobie w przyszłości oraz do rozwoju osobistego.

Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Somoninie

Oddział Przedszkolny w Somoninie zaproponował m. in.:

ROZSZERZENIE OFERTY O DODATKOWE ZAJĘCIA WYRÓWNUJĄCE SZANSE EDUKACYJNE DZIECI W ZAKRESIE STWIERDZONYCH DEFICYTÓW

Proponuje się wcześniej wspomniane już zajęcia z gimnastyki korekcyjnej oraz zajęcia indywidualne z terapii sensorycznej.

„Zabawa kluczem do nauki”- zajęcia poprawiające ogólną kondycję psychiczną i fizyczną dziecka z wykorzystaniem Metody Dobrego Startu

Pomoce naukowe:

1. ZESTAW - Metoda Dobrego Startu. Od piosenki do literki - część 1.
2. Metoda Dobrego Startu. Od wierszyka do cyferki.
3. Metoda Dobrego Startu. Od wierszyka do literki - zeszyty 1 i 2.
4. Komplet rytmiczno-ruchowy.
5. Metoda Dobrego Startu. Od wierszyka do rysunku dla dzieci 3-4 letnich.
6. Metoda Dobrego Startu. Skala oceny skuteczności.

Uzasadnienie/opis

1. Program MDS opracowany jest z myślą o dzieciach rozpoczynających naukę czytania i pisanie, zarówno rozwijających się prawidłowo, jak i tych, u których występują różnego rodzaju nieprawidłowości. W skład kompletu wchodzi: podręcznik, ćwiczenia i 3 płyty CD.
2. Program służy do nauki cyfr, znaków matematycznych oraz figur geometrycznych.
3. Każdy zestaw składa się z trzech kart. 90 kart A4 w teczce - zeszyt 16 stron.
4. W skład publikacji wchodzi dwa zeszyty ćwiczeń zawierające materiał potrzebny do wprowadzenia 24 małych i wielkich liter. Stanowią one punkt wyjścia do ćwiczeń językowych dotyczących przede wszystkim analizy i syntezy słuchowej, a także analizy wzrokowej.
5. Zestaw do zajęć rytmiczno-ruchowych zawiera 43 akcesoria do zabaw z całą grupą. Zawartość: 10 kolorowych lin, 6 wstążek podwójnych w 6 kolorach, 10 zwiewnych chust, 4 piłki, 2 pary klawesyn, 4 dzwonki na rączce, 4 muzyczne jajka, 1 tamburyn, 1 bębenek z pałeczką, 1 trójkąt oraz torba do przechowywania.

6. Od wierszyka do rysunku to program Metody Dobrego Startu oparty na materiale nieliterowym. Przygotowany z myślą o dzieciach wieku przedszkolnym (3 i 4-latkach) wszechstronnie wspomaga ich rozwój psychoruchowy, przygotowuje do nauki pisania.
7. Skala Oceny Skuteczności Metody Dobrego Startu to wartościowe narzędzie diagnostyczne umożliwiające obiektywną ocenę postępów w rozwoju dziecka i porównanie ich z wynikami innych uczestników zajęć prowadzonych tą metodą. W książce zamieszczono m. in. arkusz oceny – zarówno w wersji nieuzupełnionej, jak i uzupełnionej. Ułatwia on uporządkowanie danych uzyskanych w badaniu i obliczenie wyników, na podstawie których dokonuje się interpretacji.

„Potrafię więcej” zajęcia w ramach wczesnego wspomagania rozwoju

Pomoce naukowe:

1. Specjalistyczna seria programów multimedialnych przeznaczonych głównie dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną, ruchową bądź sprzężoną jako element wspomagający stymulację wielozmysłową dla dzieci w wieku przedszkolnym.
2. Mobaklocki 1+2 – kształtki rehabilitacyjne wykonane z pianki, pokryte trwałą i zmywalną tkaniną,
3. Historie z porami roku – 16 kolorowych historyjek obrazkowych – 74 obrazki

Szkolenia dla nauczycieli z zakresu:

- Wczesnego wspomagania rozwoju małych dzieci z niepełnosprawnościami

Logopedia

Pomoce dydaktyczne:

1. Test artykulacyjny 100-wyrazowy standaryzowany
2. Zamek Strachów – Pszczółki Śpioszki – logopedyczna gra planszowa
3. Zamek Paronimów – Pszczółki Robotnice - logopedyczna gra planszowa -
4. Sudoku logopedyczne dla ćwiczenia wymowy głósłki R – gra logopedyczna
5. Historyjki logopedyczne z ćwiczeniami
6. Rymowanki – naśladowanki – książka z kompletem ilustracji

7. Logo obrazki – seria programów. Logopedycznych
Część I – sygmatyzm
Część II – rotacyzm
8. Multimedialne pakiety „Logopedyczne zabawy” Część I-IV

Szkolenia nauczycieli z zakresu:

Opóźniony Rozwój Mowy – prawidłowa diagnoza i skuteczne metody pracy z dzieckiem.

**REALIZACJA ZAJĘĆ UKIERUNKOWANYCH NA ROZWÓJ KOMPETENCJI
KLUCZOWYCH NIEZBĘDNYCH NA RYNKU PRACY**

„Mały konstruktor w przedszkolu”

Pomoce dydaktyczne:

1. Zestawy klocków do układania.

Uzasadnienie/opis

1. Zestaw 1000 klocków do pracy z grupą i 8 dwustronnych kart konstrukcji; wspomaganie rozwoju motoryki małej, umiejętności komunikacyjnych, modelowanie, odtwarzanie ról.
2. Zestaw składa się ze 109 elementów. Inicjuje rozwój kompetencji językowych poprzez opowiadanie, promuje społeczno-emocjonalny rozwój podczas wspólnego tworzenia i opowiadania historyjek, odgrywanie ról.
3. Zestaw składa się z 144 elementów, klocki podstawowe.
4. Zestaw składa się z 95 elementów. Skupia się na budowaniu różnorodnych konstrukcji i nauce podstawowych zasad mechaniki. Dzieci poznają zasady działania prostych maszyn, rozwijają wyobraźnię i kreatywność.
5. Zestaw składa się z 147 elementów, jest to głównie nauka kreatywności, rozwój zdolności manualnych i koordynacji wzrokowo ruchowej.
6. Zestaw zachęca dzieci do odkrywania świata emocji. Mali odkrywcy badają różne uczucia, poznając ich cechy wspólne oraz różnice, uczą się też je rozpoznawać. Zestaw zawiera 188 klocków i 8 dwustronnych kart konstrukcji, pomagających w początkowych etapach pracy.

Szkolenia nauczycieli z zakresu:

Wykorzystywania klocków w dydaktyce.

„W świecie zawodów”- nabywanie kompetencji zawodowych

Pomoce dydaktyczne:

1. Zestaw edukacyjny zawiera:
 - 20 kart B3 ilustrujących pracę ludzi w różnych zawodach
 - 2 arkusze B3 z nazwami zawodów (do wycięcia)
 - 8 arkuszy B3 z obrazkami narzędzi i urządzeń niezbędnych do wykonywania pracy
 - 3 arkusze B2 - część opisowa zawiera:
 - charakterystykę poszczególnych grup zawodowych, propozycje wykorzystania zestawu, zagadki, wybór poezji
 - Poradnik metodyczny oraz plansze są w oprawie gotowej do zawieszenia.
2. Pomoc – Poznajemy zawody cz. 1.
3. Poznajemy zawody.
4. Gra planszowa POZNAJEMY ZAWODY.
4. Układanka edukacyjna SKOJARZENIA – POZNAJEMY ZAWODY.
5. Gra edukacyjna Poznajemy zawody 2.
6. Gra edukacyjna Zawody.
7. Gra edukacyjna Poznaj zawody.
8. Gra edukacyjna Zawody i ich atrybuty.

Uzasadnienie/opis

Zajęcia pozwolą nabyć informacje i wzbogacą wiedzę o pracy zawodowej oraz przedstawicielach różnorodnych zawodów. Wstępne preferencje zawodowe utrwalone w tym okresie mogą wpływać na rozwój zainteresowań oraz wybór dalszej drogi zawodowej dziecka. Ważne zatem wydaje się stwarzanie możliwości do gromadzenia i porządkowania przez nie informacji na temat specyfiki wykonywania różnych zawodów. Poprzez realizację zajęć planuje się umożliwić dzieciom poznanie otaczającej ich rzeczywistości z zupełnie innej strony, sprawić, aby zawód, który kiedyś wybiorą nie będzie tylko środkiem utrzymania, ale stanie się ich pasją, pokazać, że świat jest ciekawy, ma wiele interesujących możliwości. Głównym celem projektu jest rozwijanie twórczej aktywności dzieci.

English for fun (Angielski dla zabawy)

Pomoce dydaktyczne:

1. Podręczniki do nauki języka angielskiego.
2. Drobne materiały pomocnicze typu pudełka, maskotki, itp.
3. Drukarka do drukowania zdjęć.
4. Papier fotograficzny.
5. Artykuły papiernicze (papier kolorowy, brystole, flamastry, kredki, pastele, nożyczki dla dzieci, kleje, wycinanki, papier ksero itp.)
6. Żywność i narzędzia potrzebne do zajęć w Dniu Naleśnika (Pancake's Day) – specjalna patelnia produkty żywnościowe.
7. Mapy i plansze dydaktyczne.

Uzasadnienie/opis

Drukarka potrzebna jest do samodzielnego tworzenia pomocy dydaktycznych przez nauczyciela na konkretne zajęcia. Ważnym elementem planowanych aktywności będzie przedstawianie dzieciom tradycji i miejsc związanych z Wielką Brytanią, co najlepiej przekazać za pomocą zdjęć. Stworzone w ten sposób materiały przyczynią się do poprawy zaplecza materiałów dydaktycznych przedszkola.

Szkolenia nauczycieli:

Kurs konwersacyjny w szkole językowej (zajęcia raz w tygodniu, po dwie godziny).

W moim cyfrowym świecie języka angielskiego

Pomoce dydaktyczne:

1. Drukarka.
2. Oprogramowanie tablicy interaktywnej.
3. Fiszki do nauki języka angielskiego.
4. Płyty CD.
5. Angielskie domino – gry językowe.
6. Oprogramowanie tablicy interaktywnej – Angielski – pierwsze kroki.
7. Artykuły papiernicze.
8. Papier do wydruku zdjęć.
9. Plansze dydaktyczne 10szt.

Uzasadnienie/opis

Materiały dydaktyczne niezbędne do przeprowadzenia lekcji tematycznych.

„Klub Młodego Odkrywcy”

Pomoce dydaktyczne:

1. Wycieczka do Centrum Nauki
2. Materiały spożywcze potrzebne do przeprowadzenia doświadczeń (soda, proszek do pieczenia, olej, ocet, soki, świeże warzywa i owoce, mąki, jajka itp.)
3. Inne materiały potrzebne do doświadczeń (kubki plastikowe, rurki, miseczki, balony, papierowe talerzyki, farby, druciki, baterie, magnesy, wykałaczki, świeczki, taśmy, płyn do naczyń, proszek do prania, jodyna itp.)

Uzasadnienie/opis

Eksperymenty pozwalające bliżej poznać zjawiska chemiczne i fizyczne występujące w przyrodzie. Zajęcia będą rozwijać kompetencje naukowo-techniczne dzieci. Podczas doświadczeń z wykorzystaniem powszechnie dostępnych produktów, dzieci będą obserwować zjawiska rządzące przyrodą. Będą rozwijać umiejętność współpracy w zespole, uwagę, cierpliwość i samodzielność. Rozwiną ciekawość świata, zabawy pobudzą do twórczego myślenia i rozwiązywania problemów, wnioskowania na podstawie obserwacji efektów doświadczeń. Dzieci będą doświadczać sukcesu oraz uczyć się radzić z niepowodzeniami.

Zabawy matematyczne dla dzieci przedszkolnych

Pomoce dydaktyczne:

1. Mini warsztat liczbowy - zakres do 10 - zestaw ćwiczeń.
2. Matematyka na wesoło - pierwsze odkrycia - multimedialna gra wprowadzająca dziecko w świat matematyki zabawy połączone z nauką.
3. Matematyka na wesoło - pierwsze odkrycia - Wesołe miasteczko.
4. Matematyka na wesoło – ZOO.
5. Eduterapeutica Dyskalkulia - dla dzieci wskazujących specyficzne trudności w nauce w rozwiązywaniu zadań matematycznych.

6. Zestaw ćwiczeń do wspomagania procesu diagnozy gotowości szkolnej oraz stymulacji funkcji percepcyjno-motorycznych i umiejętności matematycznych.

Uzasadnienie/opis

Dzieci w wieku przedszkolnym bardzo często natrafiają na trudności w nauce zwłaszcza w matematyce. W związku z czym należy wprowadzać rozmaite metody, formy zabaw, ćwiczenia, czy też środki ułatwiające im rozwiązywanie problemów.

Akademia Zdrowego - Małego Polaka

Pomoce dydaktyczne:

1. Podręczniki o odżywianiu.
2. Planszowa gra edukacyjna.
3. Eko karty – gra o zdrowym odżywianiu.
4. Artykuły papiernicze (papier kolorowy, brystole, flamastry, kredki, pastele, nożyczki dla dzieci, kleje, wycinanki, papier ksero plastelina, modelina itp.).
5. Produkty żywnościowe (do wykonania zdrowych posiłków).
6. Chusta animacyjna.
7. Nasiona.
8. Piłki do chusty animacyjnej – różne rozmiary i materiały. Mix piłek 16-częściowy.

Uzasadnienie/opis

Akademia Zdrowego - Małego Polaka - Cykl zajęć (warsztatów) mających na celu propagowanie zdrowego trybu życia wśród dzieci i ich rodziców poprzez dzielenie się wiedzą z zakresu zasad prawidłowego żywienia i aktywnego wypoczynku, wspomagającego prawidłowy rozwój dziecka w wieku przedszkolnym. Wiadomo bowiem powszechnie, że zdrowe odżywianie i aktywność fizyczna mają ogromny wpływ na naukę i osiągnięcia uczniów w późniejszym wieku szkolnym. Edukację zdrowotną należy rozpocząć już u dzieci przedszkolnych, aby później otrzymać tego efekty. Dzieci zostaną zaangażowane w zajęcia poprzez organizację zabaw tematycznych i praktycznych warsztatów obejmujących cztery główne bloki: zasady zdrowego żywienia, aktywność fizyczna/czas wolny, zajęcia plastyczno-techniczne oraz zabawa w teatr. Na zajęciach rozwijane będą kompetencje społeczne. Przede wszystkim budowanie pozytywnych relacji z osobami starszymi (relacje dziecko – rodzic, dziecko – nauczyciel, wspólne dbanie o zdrowie, czy uczestnictwo we wspólnych zajęciach/warsztatach), budowanie pozytywnych relacji z rówieśnikami, rozwijanie

empatii, współdziałanie w osiąganiu celów – głównie na zajęciach sportowych, gdzie dzieci uczą się przestrzegać zasady fair play, zdrowego współzawodnictwa, czy współdziałania.

Szkolenia nauczycieli:

- Kurs dietetyk.
- Cykl trzech bloków warsztatów dotyczących zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej.

Szkolenia dla opiekunów prawnych

Cykl trzech bloków warsztatów dotyczących zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej.

„Zagraj ze mną”

Pomoce dydaktyczne:

1. Tunel animacyjny 6m.
2. Chusta animacyjna 2m.
3. Chusta animacyjna 4m.
4. Plansza szczęśliwy traf.
5. Plansza kolorowe klasy chłopiec.
6. Plansza kolorowe klasy dziewczyna.
7. Balansujące UFO.
8. Bystre oczko-karty do gry.
9. Cukierniczki.

Uzasadnienie/opis

„Zagraj ze mną” są to zajęcia rozwijające kompetencje społeczno-emocjonalne. Gry planszowe małego i wielkiego formatu, układanki, gry ruchowe na podwórku przedszkolnym stanowią podstawę do nawiązania odpowiednich relacji między dziećmi. Wzmocnią poczucie własnej wartości, rozwiną umiejętności komunikowania się oraz współdziałania w grupie. Pomogą w przełamaniu lęków oraz poszerzą zakres pozytywnych doświadczeń społecznych.

Będą kształtować umiejętności poznawania własnych emocji i sposobów ich wyrażania rozwiną zdolności radzenia sobie w nowych sytuacjach.

Szkolenia nauczycieli:

Warsztaty pedagogiczne i animatorskie.

„Trening kompetencji społecznych w rytmie”

Pomoce dydaktyczne:

1. Podręczniki.
2. Chusta animacyjna 1m.
3. Chusta animacyjna 3m.
4. Tunel animacyjny 4,5m.
5. Kółka origami 100.
6. Kółka origami 180.
7. Kółka do origami 150.
8. Kółka origami zestaw duży mix.
9. Kółka do origami 57 mix.
10. Zestaw włóczek do krosna dla całej grupy.
11. Kolorowy brystol A4.
12. Filcowe arkusze.
13. Klasowy zestaw do rytmiki.
14. Klasowy zestaw marakasów.
15. Kolorowe dzwonki z rączką.
16. Małe muzyczne jajka (2 zestawy).
17. Opaski z tęczowymi wstążkami.
18. Piłeczka ze wstążkami (4 sztuki).
19. Obręcze ze wstążkami 60 cm (6 sztuk).
20. Zwiewne chusty 65 x 65 cm (10 sztuk w 10 kolorach).

Uzasadnienie/opis

W edukacji przedszkolnej w przypadku stwierdzenia deficytów u dzieci należy podjąć natychmiastowe działania w celu ich skorygowania. Badania dowodzą, iż narzędziem, które stymuluje wszechstronny rozwój dziecka jest muzyka. Badania opisane w publikacji Ewy Czerniawskiej „Pamięć – zjawiska zwykłe i niezwykłe” (Warszawa, 2005) dowodzą, iż dzieci w wieku 4-6 lat, które przez 30 tygodni brały udział w zajęciach muzycznych i miały kontakt z muzyką i instrumentami, osiągnęły znacznie lepsze wyniki w nauce oraz testach pamięci niż dzieci, które w zajęciach nie uczestniczyły. W przypadku dzieci nadpobudliwych relaksacyjna muzyka może wpływać na ich spokojniejsze zachowanie, zaś radosna muzyka może zachęcić do działania dzieci apatyczne, wycofane.

Z muzyką nieodzownie wiąże się też ruch, który jest naturalną potrzebą każdego dziecka i jest podstawową formą reagowania na usłyszane dźwięki. Dziecko, poprzez ruch, kształtuje poczucie rytmu, a tym samym wpływa na rozwój fizyczny dziecka, więc może być doskonałym sposobem na usprawnienie przedszkolaka w tej dziedzinie. Przewidziano przeprowadzenie 43 godzin zajęć muzyczno-ruchowych w podziale na kilka bloków tematycznych.

Pierwszy blok (5 godzin) dotyczyć będzie nauki śpiewu, a więc dzieci będą uczyć się śpiewać wesołe, rytmiczne piosenki. Będzie to śpiew grupowy, co wzmocni więź przedszkolaków z grupą.

Drugi blok (5 godzin) to słuchanie muzyki, aby dzieci potrafiły dostrzec jej piękno, nauczyły się odróżniać różne dźwięki, ich tempo, natężenie, a także odróżniać dźwięki instrumentów.

Trzeci blok to zajęcia ruchowe (10 godzin) przy muzyce, które pozytywnie wpłyną na rozwój psychiczny i fizyczny dzieci. Podczas zajęć dzieci będą brały udział w zabawach ruchowych ze śpiewem (w celu doskonalenia koordynacji ruchów podczas wykonywania dwóch czynności jednocześnie) lub przy odtwarzanej muzyce, będą uczyły się utrzymywania równowagi (np. taniec na jednej nodze), będą tańczyły ze wstążkami, a także uczyły się kroków podstawowych prostych tańców.

Czwarty blok (20 godzin) poświęcony będzie nauce na instrumentach, co jest bardzo atrakcyjne dla dzieci. Dzieci zapoznają się z budową instrumentów, poznają barwy dźwięków różnych instrumentów, będą wykorzystywały grę na instrumentach do ćwiczeń rytmicznych, będą uczyć się gry na instrumentach (w zależności od możliwości intelektualnych i fizycznych dziecka nauczyciel dobierze instrument dla przedszkolaków).

Ostatni blok zajęć (3 godziny) to czas poświęcony na przygotowanie koncertu dla rodziców, aby dzieci mogły zaprezentować nabytą wiedzę i umiejętności. Co ważne, każde z dzieci będzie mogło się zaprezentować podczas koncertu, zaśpiewać piosenki, zagrać na instrumentach, podzielić się zdobytą wiedzą (np. z jakich części składa się ich instrument). W ramach projektu przewidziano również wspomniany koncert dla rodziców.

Zabawy z komputerem „Klik”

Pomoce dydaktyczne:

1. Programy komputerowe.

Uzasadnienie/opis

Rozwijanie kompetencji informatycznych. Program zajęć dla grupy przedszkolnej (3-5 lat).

Szczegółowe zestawienie zgłoszonego zapotrzebowania przez nauczycieli i dyrektorów w załączeniu do niniejszej diagnozy.

Gminne Przedszkole w Goręczynie

Gminne Przedszkole w Goręczynie, dla oddziałów przedszkolnych w swojej placówce zaproponowało m. in.:

ROZSZERZENIE OFERTY O DODATKOWE ZAJĘCIA WYRÓWNUJĄCE SZANSE EDUKACYJNE DZIECI W ZAKRESIE STWIERDZONYCH DEFICYTÓW

Oprócz wcześniej opisanych zajęć rewalidacyjnych i zajęć z terapii sensorycznej, proponuje się zajęcia dodatkowe z logopedii. Nauczyciel będzie do ich prowadzenia potrzebował poniższych pomocy/sprzętu:

- Program do terapii logopedycznej wraz z płytami CD.
- Program gier logopedycznych – program gier jest zestawem składającym się z 26 gier, będących atrakcyjnym elementem wspomagającym terapię logopedyczną dzieci z zaburzeniami słuchu i mowy, ale również dzieci z autyzmem, mutyzmem i opóźnionym rozwojem umysłowym. Zastosowanie: diagnoza i terapia logopedyczna.
- Gra rozwijająca kontrolę nad oddechem.
- Gra rozwijająca kontrolę nad oddechem.
- Gwizdek do ćwiczeń logopedycznych.
- Piłki językowe.
- Pakiet pracy logopedy (teczka) – kompleksowa publikacja zawierająca pakiet praktycznych materiałów do prowadzenia zajęć logopedycznych. W publikacji znajdują się plany zajęć, autorskie scenariusze oraz gotowe do wykorzystania karty pracy.
- Zabawy logopedyczne cz. I, II.

- Nagraj i odtwórz.
- Laptop.
- Zagadki logopedyczne (różne rodzaje).
- Telewizor.

REALIZACJA ZAJĘĆ UKIERUNKOWANYCH NA ROZWÓJ KOMPETENCJI KLUCZOWYCH NIEZBĘDNYCH NA RYNKU PRACY

Zajęcia pn. „Maluch małym badaczem – zabawy matematyczno-przyrodnicze”
i proponowane pomoce do nich:

- Mikroskop optyczny z zestawem do badań.
- Globus do kolorowania.
- Model Ziemi.
- Duża lupa.
- Zestaw do magnetycznych doświadczeń.
- Gra podróżnicza.
- Moduł interaktywnego oprogramowania edukacyjnego z konsolą sensoryczną.
- Drukarka.
- Rzutnik.
- Tablica interaktywna.
- Moduł bezprzewodowego połączenia tablicy myboard z komputerem (2,4 GHz).
- Głośniki do tablicy.
- Stojak do tablicy interaktywnej.
- Lekcjoteka przyroda.
- Przedszkolak na start.
- Duże liczydło na stojaku.
- Różnokształtne bryły geometryczne.
- Waga Stonoga.
- Zestaw owoców do przeliczania.
- Zestaw elementów.

Szkolenie dla całej kadry w przedszkolu z "Wiatraka matematycznego" (innowacyjne narzędzie dydaktyczne, służące do nauki matematyki poprzez ruch i aktywność własną dzieci) - wraz ze scenariuszami zajęć.

Zajęcia pn. Kompetencje społeczne w muzyce i tańcu, do których prowadzenia niezbędny placówce byłoby:

- Stolik z instrumentami.
- Chusta animacyjna.
- Szarfy z rączką.
- Zestaw muzyczno-ruchowy.
- Keyboard.

Zajęcia dodatkowe z angielskiego, do których będzie potrzebny zakup pomocy/sprzętu:

- Zestaw materiałów edukacyjnych "Little friends" (podręcznik, karty obrazkowe, książka nauczyciela, płyta CD) - "Little Friends" - podręcznik - x16 szt.
- Zestaw materiałów edukacyjnych "First Friends 1" (podręcznik, ćwiczenia, materiały dodatkowe, książka nauczyciela, płyta CD).
- Zestaw materiałów edukacyjnych "First Friends 2" (podręcznik, ćwiczenia, materiały dodatkowe, książka nauczyciela, płyta CD).
- Zestaw narzędzi multimedialnych "First Friends 1" iTools CD-ROM - "First Friends 1" – podręcznik i ćwiczenia - x22 szt.
- Zestaw narzędzi multimedialnych "First Friends 2" iTools CD-ROM - "First Friends 2" - podręcznik i ćwiczenia - x 12 szt.
- Gra ruchowa Alphabet Marks the Spot: Floor Game.
- Gra językowa typu bingo (nazwy zwierząt) Animal Bingo.
- "Attendance Pocket Chart" – zestaw do sprawdzania obecności.
- Coin & Note Play Money Pack – zestaw zabawkowych brytyjskich monet i banknotów.
- "I CAN" stamps - zestaw pieczętek.
- Zestaw pieczętek do oceniania Teacher Incentive Stamps.

Szczegółowe zestawienie zgłoszonego zapotrzebowania przez nauczycieli i dyrektorów w załączeniu do niniejszej diagnozy.

Oddziały Przedszkolne przy Szkole Podstawowej w Egiertowie (Połączyno)

Szkoła Podstawowa w Egiertowie, dla oddziałów przedszkolnych w swojej placówce zaproponowała m. in.:

ROZSZERZENIE OFERTY O DODATKOWE ZAJĘCIA WYRÓWNUJĄCE SZANSE EDUKACYJNE DZIECI W ZAKRESIE STWIERDZONYCH DEFICYTÓW

Wcześniej opisano już zaproponowane wsparcie dla uczniów w ramach zajęć z **terapii sensorycznej** w Sali doświadczania świata.

Ponadto niezbędne są **zajęcia logopedyczne**, do których osoba prowadząca będzie potrzebować poniższe pomoce:

- Program multimedialny do logorytmiki
- Program wspomagający terapię dzieci z zaburzeniami słuchu i rozwoju języka
- Multimedialny zestaw gier logopedycznych
- Program logopedyczny
- "Historyjki usprawniające mowę dziecka"
- Gry logopedyczne (różne części)
- Piłkarskie ćwiczenia logopedyczne (gra)
- Duży zestaw diagnostyczno-terapeutyczny
- Kolekcja gier oddechowych
- Planszowe gry logopedyczne (różne rodzaje)
- Zestaw do komunikacji grupowej
- Zagadki logopedyczne
- Zestaw językowy

Kolejna propozycja **to program zajęć ruchowych z elementami gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej** dla dzieci w wieku przedszkolnym:

Gimnastyka korekcyjna – zajęcia te mają na celu wdrożyć dziecko do rekreacji ruchowej uwzględniającej: profilaktykę wad postawy i kształtowanie prawidłowej sylwetki małego dziecka, wzmacnianie dużych grup mięśniowych, rozwijanie ogólnej sprawności i koordynacji ruchowej. Zachęcają też dziecko do aktywności ruchowej, której celem jest wyrobienie nawyku prawidłowej postawy we wszystkich sytuacjach i czynnościach życia codziennego. Są świetną poranną rozgrzewką sprawiającą dzieciom wiele przyjemności i radości.

PROGRAM I CELE ZAJĘĆ –GIMNASTYKA KOREKCYJNA

1. Badanie ortopedyczne. Uświadomienie dziecku i rodzicom na czym polegają i czym grożą wady postawy.
2. Bezpieczeństwo podczas ćwiczeń gimnastyki korekcyjnej.
3. Nauka prawidłowej postawy, postawa skorygowana, pozycje wyjściowej do ćwiczeń.
4. Rozwijanie sprawności koordynacji wzrokowo-ruchowej.
5. Ćwiczenia w formie zabawowej – wzmacnianie mięśni posturalnych.
6. Ćwiczenia wzmacniające mięśnie prostownika grzbietu i mięśni obręczy barkowej.
7. Ćwiczenia przeciw płaskostopiu – rozciąganie mięśni przykurczonych, ćwiczenia mięśni stopy w odciążeniu i obciążeniu.
8. Ćwiczenia oddechowe, poprawiające wydolność krążenia.
9. Utrwalenie nawyków przyjmowania prawidłowej postawy, ćwiczenia elongacyjne bierne.
10. Ćwiczenia w formie zabawowej, wykorzystanie ćwiczeń oddechowych w korygowaniu wad postawy.
11. Korekcja wad stóp – wzmocnienie osłabionych mięśni, usunięcie przykurczów.
12. Ćwiczenia na zrównoważenie sił układu mięśniowego.
13. Ćwiczenia poprawiające wydolność fizyczną.
14. Ćwiczenia wyrabiające nawyk i odruch prawidłowej postawy ciała we wszystkich pozycjach.
15. Nauka prawidłowego oddychania – wdech – wydech — tor brzuszno-piersiowy, zwiększenie pojemności życiowej płuc i wydolności układu oddychania, wzmocnienie mięśni oddechowych, rozciągnięcie skróconych mięśni klatki piersiowej.
16. Wyrabianie nawyku utrzymywania prawidłowej postawy w czasie stania, w chodzie, w biegu i w siadzie; stosowanie ćwiczeń oddechowych przy różnych formach aktywności dzieci, wzmacnianie wiary dzieci we własne siły i możliwości.
17. Ćwiczenia kształtujące wysklepienie stóp wzmacnianie mięśni nóg, wyrabianie nawyku prawidłowej postawy ciała. Wzmocnianie mięśni wysklepienia stopy.
18. Ćwiczenia ogólnorozwojowe, wzmacnianie mięśni brzucha, pośladków i stóp, kształtowanie prawidłowej postawy.
19. Ćwiczenia metodą ruchu rozwijającego Weroniki Sherborne – wykorzystanie elementów metody.

W zajęciach korygujących wady postawy wykorzystana zostanie forma zabawowa, jak również zestawy ćwiczeń obwodzie stacijnym.

Realizując program zajęć ruchowych główną formą zajęć będzie zabawa z wykorzystaniem piłek sensorycznych, ścieżek z fakturami, tuneli, krążków gimnastycznych oraz wielu innych przyborów do zajęć ruchowych z dziećmi.

Proponowanych pomocy do zajęć:

- Akcesoria sportowe

OCZEKIWANE EFEKTY:

- dobre samopoczucie w grupie rówieśników,
- poznanie własnego ciała i swoich możliwości,
- podniesienie ogólnej sprawności i wydolności organizmu,
- doskonalenie umiejętności współdziałania i zabawy w grupie,
- wyrobienie nawyku prawidłowej postawy ciała,
- niwelowanie w możliwie jak największym stopniu wad postawy ciała.

REALIZACJA ZAJĘĆ UKIERUNKOWANYCH NA ROZWÓJ KOMPETENCJI KLUCZOWYCH NIEZBĘDNYCH NA RYNKU PRACY

Zajęcia dodatkowe pn. „Angielski w zabawie i śpiewie”, do których prowadzenia nauczyciel zaproponował poniższe pomoce:

- Kolekcja piosenek angielskich na płytach CD.
- Angielskie karaoke dla dzieci.
- Zestaw zdjęć z ang. Podpisami.
- Seria plansz edukacyjnych z obrazkami (różne rodzaje).
- Kurs języka angielskiego dla najmłodszych – pakiet pomocniczy dla ucznia i nauczyciela.
- Laptop.
- Rzutnik.
- Mata do angielskiego - dni tygodnia.
- Edukacyjna mata do angielskiego.
- Puzzle angielskie (różne rodzaje).
- Historie do opowiadania i śpiewania (różne rodzaje).
- Multimedialny program do nauki języka angielskiego.

- Gry językowe (różne rodzaje).
- Językowe puzzle drewniane.
- Książki do ćw. umiejętności językowych.
- Monitor interaktywny.

Zajęcia pn. „ Społeczna Akademia Umiejętności Życiowych”

Cele główne:

- propagowanie właściwych wzorców zachowań
- kształtowanie umiejętności kulturalnego zachowania się w różnych sytuacjach

Cele szczegółowe:

- uwrażliwienie na takie wartości jak: dobro, prawda, wyrozumiałość, uczciwość, życzliwość;
- wyrażanie swoich uczuć i potrzeb, a także dostrzeganie je u innych;
- kształtowanie mechanizmów empatii i tolerancji wobec innych;
- kulturalne zwracanie się do innych;
- wdrażanie nawyku stosowania zwrotów grzecznościowych;
- prawidłowe i kulturalne zachowanie się przy stole i miejscach publicznych (teatr, kino, restauracja);

METODY I FORMY PRACY:

- Metoda podająca: pogadanka, opis, pokaz, obserwacje, opowiadanie.
- Metoda problemowa: burza mózgów, zabawy inscenizacyjne.
- Metody praktyczne: zabawy ruchowe, muzyczne, plastyczne.
- Formy pracy:
 - indywidualne
 - grupowe

TEMATYKA ZAJĘĆ:

- Savoir-vivre w naszym przedszkolu – opracowanie zasad obowiązujących w grupie.
- Stawiamy na dobre wychowanie – tematyka mająca na celu wdrożenie do kulturalnego stylu bycia.

- Kiedy? Jak? Gdzie? Dlaczego? – klucze do dobrego zachowania w różnych miejscach i sytuacjach.
- „Francja-elegancja” – jak należy zachować się przy stole? Umiejętnie jeść to sztuka.
- „Czyścioch to Ja!” – kształtowanie prawidłowych nawyków higienicznych oraz dbałość o własny wygląd.
- „W zdrowym ciele zdrowy duch” – rozwijanie wśród uczniów nawyków zdrowego i racjonalnego odżywiania się. Uświadomienie uczniom jakie znaczenie dla każdego człowieka ma zdrowie.
- „Idziemy na gościnę” – nabywanie umiejętności nazywania poszczególnych części garderoby i doboru odpowiedniego stroju stosownie do okoliczności.
- Poznanie przez dzieci zasad obowiązujących w miejscach publicznych – kino, teatr, muzeum, biblioteka, kościół, ulica, sklep.
- Kształtowanie umiejętności życiowych poprzez naukę prawidłowych form spędzania czasu wolnego – cykl zajęć kulinarnych i plastyczno-technicznych.

Planowane wyjścia, mające na celu praktyczne poznanie zasad zachowania się w poszczególnych miejscach:

1. Wyjazd na basen
2. Wyjazd do Skansenu Archeologicznego – Grodzisko w Sopocie
3. Wyjazd do Filharmonii Bałtyckiej na koncert edukacyjny
4. Wyjazd do kina na film animowany dla dzieci
5. Wyjazd do Miejskiego Teatru Miniatura w Gdańsku
6. Wyjazd do Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gdańsku
7. Wyjazd do Kaszubskiego Parku Miniatur w Stryszej Budzie
8. Wyjazd do Miejskiego Ogrodu Zoologicznego w Oliwie
9. Wyjście do restauracji

Spotkania z osobami promującymi odpowiednie nawyki żywieniowe:

1. Spotkanie z dietetykiem;
2. Spotkanie z lekarzem pediatrą oraz stomatologiem;

Zajęcia kształtujące umiejętności życiowe:

1. Wspólne przygotowanie posiłków – higiena pracy, dbałość o estetykę wykonanej potrawy, indywidualne nakrywanie do stołu.
2. Przyjmowanie prawidłowej postawy przy stole.

3. Używanie zwrotów grzecznościowych (smacznego, dziękuję, proszę, przepraszam).
4. Wykonywanie prac plastycznych.
5. Dbanie o własny wygląd i higienę (kontrola czystości, mycie rąk przed i po posiłku, po wyjściu z toalety, korzystanie z chusteczek higienicznych).

Pomoce:

- Utwory literackie.
- Kolorowanki tematyczne.
- Materiały papiernicze (bloki techniczne i rysunkowe, duże arkusze szarego papieru, bibuła, kolorowa krepa, kolorowy brystol).
- Materiały piśmienne (mazaki, kredki świecowe, pastele, ołówki).
- Farby, kleje, nożyczki, taśma klejąca, taśma klejąca dwustronna, plastelina, kolorowe balony.
- Serwetki, obrusy, sztucce, talerze, miski, deski do krojenia, tarki, kubki, czajnik bezprzewodowy.

„Planszomania – czyli gry planszowe i dydaktyczne” - program pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym

Plan zawiera założenia pracy z dziećmi oczekującymi pomocy, nakreśla kierunki pracy zgodne z rozwojem dzieci, jest zgodny z metodyką wychowania przedszkolnego.

Cele ogólne:

1. Stworzenie możliwości wszechstronnego rozwoju.
2. Stymulowanie i usprawnianie rozwoju funkcji psychomotorycznych.
3. Wyrównywanie braków w wiadomościach i umiejętnościach.
4. Opanowanie wymaganych wiadomości i umiejętności dziecka 5-letniego.

Środki pracy:

1. Zabawy integracyjne.
2. Karty pracy (tematyczne o różnym stopniu trudności).
3. Gry planszowe, zabawy dydaktyczne, puzzle, domina: (np. obrazkowe).
4. Różne wzory (np. szlaczków).
5. Układanki geometryczne, patyczki, liczydła.

6. Obrazki do ćwiczeń w mówieniu, wyszukiwaniu różnic, określaniu kolejności zdarzeń, materiały do ćwiczeń logopedycznych (lusterka, szpatułki, rurki, itp.).
7. Bajki terapeutyczne, opowiadania, scenki dramatowe, historyjki obrazkowe.

Wspomaganie nabywania umiejętności społecznych

Cele operacyjne:

- Stosuje się do zasad współżycia w grupie.
- Zgodnie współdziała z rówieśnikami podczas zabaw samorządnych zajęć zorganizowanych.

Stwarzanie sytuacji zadaniowych:

- Relaksacja i wizualizacja – rozładowywanie napięć emocjonalnych.
- Przypominanie i respektowanie umów.
- Przydzielanie zadań do wykonania (na rzecz grupy).
- Nauka rozwiązywania problemów i konfliktów bez użycia siły (wykorzystanie bajek terapeutycznych, opowiadań, scenek dramatowych, bieżących sytuacji).
- Nabywanie umiejętności godzenia się z porażką w trakcie gier planszowych, współzawodnictwa w zabawach ruchowych itp.
- Kształtowanie właściwych relacji:
 - dziecko- kolega.
 - dziecko- rówieśnik.
 - dziecko – dorosły.

Ćwiczenia rozwijające orientację w schemacie ciała i przestrzeni.

Cele operacyjne:

- różnicuje części ciała,
- poprawnie określa kierunki w przestrzeni.

Stwarzanie sytuacji zadaniowych

- Wiem, jak wyglądam.
- Zabawa – lustrzane odbicie.
- Lewa – prawa, „frotka” mi pomaga.

- Inni też mają lewą i prawą stronę.
- Co widzi miś?
- Potrafię znaleźć misia.
- Powiem ci, jak masz iść.
- Gdzie jest woreczek?
- Rysuj szlaczki tak, jak mówię.
- Ćwiczenia ruchowo – słuchowe: zabawa ze śpiewem „Do przodu prawą rączkę daj”, „Tu lewą rączkę mam, tu prawą mam”; „Pingwin”, „Stonoga”.
- Rysowanie oburącz w powietrzu.
- Zabawa „Witają się paluszki”.
- Rysowanie „Leniwych ósemek”.
- Chwytywanie i rzucanie woreczków, piłek raz lewą raz prawą ręką.
- Układanie obrazka po prawej i lewej stronie.
- Naklejanie przedmiotów w odpowiednim położeniu.
- Rozróżnianie stron ciała.
- Układanie z patyczków podanych wzorów.
- Układanie z klocków konstrukcji przestrzennych.
- „Przy urodzinowym stole” – układanie sylwet zgodnie z poleceniami.

Wspomaganie rozwoju mowy i kształtowanie umiejętności porozumiewania się z innymi:

Cele operacyjne:

- potrafi przekazywać i odbierać informacje,
- poprawnie wykonuje ćwiczenia narządów artykulacyjnych.

Stwarzanie sytuacji zadaniowych:

Ćwiczenia oddechowe:

- wdechy i wydechy (nos – usta, usta – nos, nos – nos, usta – usta),
- wdechy i wydechy: w różnych pozycjach (np. siedzącej, leżącej), z unoszeniem rąk, z liczeniem,
- dmuchanie na płomień świecy, na kłębki waty, bibułkę, papier, wiszący balon,
- wydmuchiwanie powietrza przez rurkę do picia,
- nadmuchiwanie balonów,

- puszczenie baniek mydlanych,
- wymawianie na jednym wydechu: ciągów samogłoskowych (aaa..., aeaeae..., aeiaei...), ciągów sylabowych (mamama, lalala, tututu, pipipi).

Ćwiczenia narządów mowy:

- usprawnianie płynności ruchów języka, warg, szczęk,
- wysuwanie języka w różnych kierunkach, wypychanie językiem policzków, skrobanie grzbietu języka, ocieranie, zwijanie języka w rulonik,
- oblizywanie zębów, podniebienia, warg, sięganie językiem do nosa, brody,
- ustawienie i poruszanie języka za pomocą szpatułek, palca,
- podnoszenie, podtrzymywanie wargami lekkich przedmiotów,
- ściąganie ust, zamykanie i otwieranie ust z demonstracją,
- opuszczanie, unoszenie, przesuwanie w lewo i prawo dolnej szczęki, wielostronne ruchy żuchwą,
- cmokanie, gwizdanie, strojenie min, zabawy z lizakiem,

Ćwiczenia logopedyczne:

- wybrzmiewanie głosek „s, sz, z, ż, r” ze zwróceniem uwagi na poprawne ułożenie narządów mowy,
- wypowiadanie ćwiczonych głosek z samogłoskami np. sa, se, as, es....,
- powtarzanie wyrazów z ćwiczonymi głoskami,
- nauka krótkich wierszyków zawierających ćwiczone głoski.

Rozwijanie mowy czynnej i biernej (wzbogacanie słownika):

- układanie opowiadań w oparciu o ilustracje i bez ilustracji,
- zabawy w dokańczanie zdań,
- opowiadanie historyjek obrazkowych,
- wzbogacanie słownictwa w zakresie przedmiotów z najbliższego otoczenia,
- rozmowy indywidualne z dzieckiem,
- przekazywanie informacji przez dziecko do rodzica i od rodzica przez dziecko do nauczyciela.

Ćwiczenia usprawniające motorykę rąk, dłoni i palców

Cele operacyjne:

- kontroluje nacisk ręki na narzędzie pisarskie,
- wypełnia kontury kontrolując wzrokiem pole malowanej płaszczyzny,
- poprawnie wykonuje ćwiczenia grafomotoryczne.

Malowanie:

- tworzenie różnych kompozycji – szlaczków;
- tworzenie kompozycji postaci człowieka, pojazdów, przedmiotów, domów;
- malowanie jednocześnie obydwoma rękami na dużym arkuszu przypiętym do tablicy lub podłogi;
- malowanie palcami na przemian ruchem spokojnym, swobodnym;
- zamalowywanie całej powierzchni kartki;
- malowanie palcem (na całej powierzchni różnokolorowych linii poziomych i pionowych);
- malowanie pędzlem linii prostych, splątanych nici, kłębuszków, jaskółek;
- malowanie pęczkiem waty – duże i małe chmury, kałuże itd.;
- zamalowywanie dużych konturowych rysunków, przedmiotów;
- malowanie flamastrami – zamalowywanie określonym kolorem;
- zamalowywanie powierzchni konturów np. kwiatów, domów;

Rysowanie:

- rysowanie kredą na tablicy i dużych arkuszach rozłożonych na podłodze;
- kreślenie patykami na mokrej, gęsto pokrytej farbą klejową powierzchni;
- rysowanie świecą, tuszem;

Wydzieranie:

- łatwych kształtów np. piłek, baloników, kolorowych liści itp.;
- kompozycja z kolorowych pasków;

Stemplowanie:

- tworzenie różnych kompozycji – szlaczków;
- kompozycji pojazdów, przedmiotów, domów;

Lepienie:

- z plasteliny;
- masy solnej;
- modeliny;
- mokrego piasku;
- śniegu.

Ćwiczenia grafomotoryczne:

- kreślenie dużych płynnych linii:
 - chorągiewką w powietrzu;
 - patykiem na piasku;
 - kolorową kredą na tablicy;
 - kredkami na dużych arkuszach.
- obrysowywanie gotowych szablonów o prostych kształtach np. koło, kwadrat, romb, trójkąt;
- rysowanie szlaczków na kratkowanym papierze;
- rysowanie po konturach;
- łączenie kolorową kredą wyznaczonych punktów;
- zagadki rysunkowe;
- labirynty;
- wycinanki różnego typu;
- pisanie znaków litero podobnych w liniaturze;
- pisanie po śladzie.

Wspomaganie dzieci w rozwoju percepcji wzrokowej:

Cele operacyjne:

- spostrzega wymienione w zadaniach elementy,
- poprawnie wykonuje zadania:
 - rysowanie w ograniczonym polu;
 - stałość spostrzegania: stałość kształtu – porównywanie czterech wielkości takiej samej figury;
 - spostrzeganie stosunków przestrzennych: uzupełnianie ciągów koralik;
 - zabawa „Klocki”: określanie gdzie jest klocek?;

- określanie długości i szerokości „na oko”, za pomocą przymiotników: długi – krótki; szeroki – wąski; gruby – cienki;
- pogrubianie narysowanego śladu;
- rysowanie po kropkach;
- rysowanie wg kodu;
- wzory litero podobne;
- odnajdywanie różnic pomiędzy obrazkami;
- odnajdywanie podobieństw na obrazkach;
- odnajdywanie co nie pasuje do obrazka;
- odnajdywanie braków w obrazkach.

Kształtowanie spostrzegawczości:

Układanki:

- układanie z koralików, klocków (dużych i małych): mebli, pojazdów, drzew, roślin, budowli, figur;
- układanie z patyczków: płotów, drabin, domów;
- układanie z tasiemki, z różnokolorowej wełny: dywaników, kilimków, frędzli;
- układanie z elementów mozaiki geometrycznej – postaci ludzi i zwierząt;
- układanie z różnorodnych materiałów i elementów określonych scenek rodzajowych np. z liści, owoców, kory, giętkiego tworzywa;
- dobieranie do konturów figur geometrycznych takich samych figur i nałożenie na wzór (układanki geometryczne, nakładanki);
- układanie kompozycji figur geometrycznych wg wzoru i z pamięci;
- graficzne odtwarzanie kompozycji geometrycznych przy pomocy rysunku i stempli;

Ćwiczenia na materiale obrazkowym:

- układanki obrazkowe (stopniowanie trudności);
- układanie obrazka z części wg identycznego wzoru;
- uzupełnianie brakującej części obrazka;
- dobieranie par jednakowych obrazków (dobieranki, loteryjki, domino obrazkowe);
- rozpoznawanie zmian ilościowych i jakościowych w układach elementów – (zabawa „Co się tu zmieniło?”).

Wspomaganie dzieci w rozwoju nabywania gotowości do nauki czytania i pisania:

Cele operacyjne:

- rozumie sens kodowania informacji;
- potrafi odszyfrować wiadomość zakodowaną systemem obrazkowym.

Zabawy i sytuacje zadaniowe pomagające dzieciom rozumieć sens kodowania i dekodowania informacji:

- rozpoznawanie podstawowych znaków drogowych – rozumienie ich znaczenia;
- znajomość symboli oznaczających pogodę – codzienne określanie pogody i zaznaczanie jej na kalendarzu pogody;
- rysowanie przez dzieci i dla dzieci map, labiryntów itp.;
- odszyfrowywanie wiadomości zakodowanej systemem obrazkowym;
- rozwiązywanie rebusów.

Zabawy i ćwiczenia rozbudzające w dzieciach zainteresowania książką i czytaniem:

- opowiadania ruchowe: „Miś i pszczoły”, „O piesku, który zgubił się w parku”, „O dzieciach, które wybrały się do ZOO i oglądały zwierzęta”;
- dokończ opowiadanie: „Ruda wiewiórka”, „Lis chytrusek”, „Miś Uszatek”;
- oglądanie obrazków w książkach i rozmawianie o tym, co one przedstawiają;

Zabawy i ćwiczenia grafomotoryczne przygotowujące dziecko do gotowości nauki pisania:

- kreślenie dużych płynnych linii:
 - chorągiewką w powietrzu;
 - patykiem na piasku;
 - kolorową kredą na tablicy;
 - kredkami na dużych arkuszach.
- obrysowywanie gotowych szablonów o prostych kształtach np. koło, kwadrat, romb, trójkąt;
- rysowanie szlaczków na kratkowanym papierze;
- rysowanie po konturach;
- łączenie kolorową kredką wyznaczonych punktów;
- zagadki rysunkowe;
- labirynty;

- wycinanki różnego typu;
- pisanie znaków litero podobnych w liniaturze;
- pisanie po śladzie.

Wspomaganie dzieci w rozwoju umysłowego w ramach edukacji matematycznej:

Cele operacyjne:

- posługuje się liczebnikami głównymi i porządkowymi,
- porównuje liczebność zbiorów,
- rozwiązuje proste zadania posługując się liczmanami.

Zabawy i sytuacje zadaniowe sprzyjające doskonaleniu umiejętności liczenia:

- liczenie wszystkiego dookoła;
- „ile jest policzonych fasolek?” – odróżnianie błędnego liczenia od poprawnego;
- liczenie znikających obiektów;
- ile mamy palców;
- ile przedmiotów jest w pudełku;
- seria – licz dalej, licz wspak w innych sytuacjach: liczenie dzieci, liczenie stron w książce, liczenie koralików w liczydło;

Zabawy i sytuacje zadaniowe sprzyjające ustalaniu równoliczności:

- seria – czy po zmianie położenie liczonych obiektów jest ich nadal tyle samo?;
- seria – czy tu i tu jest tyle samo?;
- zadanie – narysuj tyle kółek ile jest dziurek;

Zabawy i zadania sprzyjające kształtowaniu umiejętności dodawania i odejmowania:

- manipulowanie przedmiotami i liczenie ich;
- pokaż na palcach, ile kropek jest na kostkach do gry;
- dodawanie i odejmowanie z pokazywaniem, ile jest przedmiotów w pudełku;
- rozdawanie i rozdzielanie po jednym lub po kilka;
- gry sprzyjające opanowaniu umiejętności rachunkowych dzieci;

Sytuacje sprzyjające kształtowaniu umiejętności układania i rozwiązywania zadań z treścią:

- rozwiązywania zadań przedstawionych na obrazkach;
- układanie zadań do obrazków i rozwiązywanie tych zadań;
- układanie i rozwiązywanie zadań z treścią z zastosowaniem symulacji;

„ZŁOTA RACZKA” - zajęcia rozwijające umiejętności praktyczno-techniczne

Robotyka w oparciu o zestawy klocków:

Specjalne, edukacyjne klocki dla dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym. Można z nich budować interaktywne zabawki, którymi steruje się za pomocą komputera. W zestawie, oprócz tradycyjnych klocków, są elementy wyposażone w czujniki przechyłu, ruchu oraz silniki. Pozwalają na tworzenie konstrukcji i mechanizmów wyposażonych w koła zębate, dźwignie i przekładnie. Zajęcia z robotyki, to okazja do poznania przez najmłodsze dzieci nauk ścisłych od ich praktycznej strony. Warsztaty kształtują twórcze postawy u maluchów, pobudzają do działania, dają możliwość nauki nowych umiejętności oraz poznania podstawowych pojęć związanych z robotyką, automatyką i informatyką. Zajęcia z robotyki, to przede wszystkim dobra zabawa, która niejako przy okazji wprowadza najmłodszych w świat nauki.

1. Puzzle Zamek
2. Puzzle Zwierzęta
3. Tabliczki ze szlaczkami
4. Brokaty w słoiczkach
5. Żele brokatowe – zestaw klasowy
6. Farbki do twarzy
7. Cyferkowe dłonie
8. Puzzle Bajki
9. Puzzle Farma 3D
10. Serca
11. Klej uniwersalny 1 litr
12. Klocki Zamek Aladyna
13. Wieża Zwierzęta na drabinie
14. Cyfry i kołeczki
15. Balony neonowe 100 sztuk
16. Makatka Drzewo na 4 pory roku
17. Tempery 1-litrowe, 6 kolorów

18. Kredki trójkątne zestaw klasowy
19. Kolorowe ceratki
20. Wałki dekoracyjne
21. Wielkanoc
22. Boże Narodzenie
23. Wałki z fakturą 2
24. Jajka z masy papierowej mix
25. Bibuła flaga Polski
26. Bibuła gładka 12 ark.
27. Tempery metaliczne – złote
28. Szablony duże litery
29. Plastelina zestaw klasowy
30. Modelina w kostkach
31. Piankowe zwierzątka samoprzylepne
32. Kwiatki
33. Kolorowe ruchome oczka

Eksperymenty „Szalony Naukowiec” – czyli od małego badacza do wielkiego odkrywcy.

Dzieci w wieku przedszkolnym przejawiają naturalną chęć doświadczania i poznawania. Zadają dużo pytań i chętnie działają. Wszystkiego chcą dotknąć, spróbować. Wykazują ogromną żądzę wiedzy, ciekawość świata, która jest motorem ich rozwoju. Tworzą definicje na miarę swojego rozumienia rzeczywistości, budują własne teorie.

Mali ludzie potrzebują konkretnego kontaktu z przedmiotami. Chcą poznawać swoje środowisko dzięki realnym przeżyciom. Celem programu kółka badawczego „Mali odkrywcy” jest rozwijanie zainteresowań dzieci wykraczających poza program wychowania przedszkolnego, wyjaśnianie zasad rządzących światem, aby potrafiły w nim samodzielnie działać.

Podczas spotkań dzieci będą tworzyły mini laboratorium, w którym odbywać się będą eksperymenty i doświadczenia. Realizacja programu przyczyni się do ogólnego rozwoju dziecka, umożliwi mu aktywne poznawanie świata zgodnie z jego potrzebami, zainteresowaniami i dążeniami.

Prowadzone będą zabawy badawcze celem zgłębienia wiedzy przyrodniczej, modelowanie zainteresowania i zaciekawienia. Treści przyrodnicze realizowane na zajęciach kółka przyrodniczego będą podzielone na bloki tematyczne odpowiadające porom roku:

- Siejemy fasolę i groch
- Sadzimy szczypiorek
- Poznajemy i tworzymy przyrządy do mierzenia czasu
- Poznajemy właściwości soli
- Poznajemy co to jest lód oraz w jakich warunkach potrafi przetrwać a w jakich nie
- Poznajemy jakie ptaki zostają w Polsce na zimę oraz tworzymy dla nich szyszki pełne ziarenek
- Poznajemy co to jest wiatr i jak powstaje

Eksperymenty dla dzieci, to połączenie świetnej zabawy i nauki. Poprzez różne formy warsztatowe dzieci mają okazję zrozumieć przedstawiane zjawiska i dowiedzieć się „jak to wszystko działa”. Wykonywanie prostych i zarazem bezpiecznych doświadczeń i eksperymentów to niezwykle pouczająca przygoda, która jednocześnie bawi i pobudza u dzieci zainteresowanie naukami ścisłymi. Na zajęciach odkrywa się zagadki otaczającego nas świata i wspólnie znajduje się odpowiedzi na stawiane pytania.

Propozycja środków dydaktycznych:

- Od nasiona do rośliny – zestaw botaniczny
- Modele cyklu rozwoju – roślina
- Karty cyklu rozwoju – roślina
- Puzzle rozwojowe
- Magnetyczne cykle rozwoju rośliny
- Magnetyczny cykl rozwoju żaby
- Magnetyczny cykl rozwoju motyla
- Tarcza zegarowa do zapisu czasu
- Magnetyczny zegar demonstracyjny
- Duże klepsydry
- Książki dla młodych ornitologów
- Ptaki naszych lasów
- Pryzmat
- Probówki 12 sztuk
- Kalendarz pogody
- Kalendarz tygodniowy

- Zestaw do doświadczeń
- Ogródek meteorologiczny
- Pojemnik do obserwacji
- Duża taca aktywności
- Łopatka
- Grabki
- Konewka – kameleon
- Taczka przedszkolna
- Ziemia ogrodowa
- Nasiona

Proponuje się też szkolenie dla całej kadry w przedszkolu z "Wiatraka matematycznego (innovacyjne narzędzie dydaktyczne, służące do nauki matematyki poprzez ruch i aktywność własną dzieci) - wraz ze scenariuszami zajęć.

Szczegółowe zestawienie zgłoszonego zapotrzebowania przez nauczycieli i dyrektorów w załączeniu do niniejszej diagnozy.

Wnioski

Gmina Somonino posiada potencjał jeśli chodzi o historię, kulturę i turystykę. Znajduje się w rejonie zwanym Szwajcarią Kaszubską i w niedalekiej odległości od dużej aglomeracji miejskiej – Trójmiasta. Ciągły rozwój aglomeracji i regionu powoduje wzrost przepływu ludności i migracji w miejscowości nieopodal, w tym również do Gminy Somonino. Gmina Somonino i cały region posiada bogatą ofertę kierowaną do rodzin z dziećmi, zarówno pod względem stałych mieszkańców, jak i atrakcji turystycznych i kulturowych.

Obecna liczba dzieci w przedszkolach Gminy Somonino to 349 dzieci. Analiza danych demograficznych wykazała, że w najbliższych latach nastąpi przyrost dzieci, które osiągną wiek przedszkolny. Wtedy będzie zapotrzebowanie na nowe miejsca przedszkolne w wysokości 158 dodatkowych miejsc. Analiza możliwości lokalowych i finansowych placówek pozwoliła ustalić ilość możliwych do utworzenia dodatkowych miejsc. Ośrodki wychowania przedszkolnego Somoninie, Goręczynie i Połączynie (Egiertowie) planują w perspektywie 3-letniej zwiększenie miejsc łącznie o 35, w tym Somonino 15 miejsc, Goręczyno 8 miejsc oraz Połączyno 12 miejsc. Pozwoli to na pokrycie 22% zapotrzebowania na dodatkowe miejsca przedszkolne.

Przeprowadzono również konsultacje społeczne w formie ankiet dla opiekunów prawnych dzieci oraz dla nauczycieli w celu określenia obecnych ograniczeń i deficytów w ramach kompetencji kluczowych, przygotowania nauczycieli, dostosowania warunków lokalowych i zapewnienie materiałów edukacyjnych oraz ustalenia kierunków dalszego rozwoju placówek i uczęszczających tam dzieci. Z odpowiedzi wynioskowano, iż ośrodki wychowania przedszkolnego wymagają nie tylko wprowadzenia zajęć z zakresu kompetencji kluczowych nierealizowanych, ale istnieje potrzeba wsparcia w obszarze kompetencji, które są już stosowane, natomiast wymagają rozwoju. Badanie również pozwoliło zdiagnozować deficyty, w których zakresie należy wyróżnić szanse edukacyjne dzieci. Niezbędne jest również dostosowanie oferty edukacyjnej dla dzieci z niepełnosprawnościami, zapewnienie specjalistycznych zajęć jak gimnastyka korekcyjna czy integracja sensoryczna. Ponadto należy dostosować placówki do stworzenia dodatkowych miejsc przedszkolnych – adaptacja pomieszczeń, zakup materiałów edukacyjnych, szkolenia nauczycieli.

Wszystkie placówki, które wystąpiły z inicjatywą zwiększenia liczby miejsc również zaproponowały szereg rozwiązań prowadzących do zaspokajania potrzeb i do edukacji dzieci z niepełnosprawnościami oraz do rozwoju wszystkich dzieci w zakresie kompetencji kluczowych:

- umiejętności porozumiewania się w językach obcych.
- kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne.
- kompetencje informatyczne.
- umiejętność uczenia się.
- inicjatywność i przedsiębiorczość.
- wsparcie logopedyczne pomocne w przypadku wad wymowy.

Placówki zaproponowały utworzenie nowych tematycznych zajęć rozwijających kompetencje kluczowe, również dzieci z niepełnosprawnościami, w tym zajęcia integracji sensorycznej, logopedyczne, matematyczne, plastyczne, językowe i rytmiczne.

Dzięki kompleksowym działaniom związanym z adaptacją pomieszczeń, tworzeniem nowych miejsc przedszkolnych oraz wdrożeniem nowych zajęć dydaktycznych i przeszkoleniem kadry nauczycielskiej, uda się zniwelować przeszkody zdiagnozowane w niniejszym dokumencie oraz odpowie się kompleksowo na potrzeby dzieci przedszkolnych, w tym dzieci z niepełnosprawnościami, w perspektywie kompetencji kluczowych. Dzięki profesjonalnemu i kompleksowemu podejściu dzieci zyskają możliwość rozwoju osobistego, intelektualnego oraz zyskują kompetencje społeczne, które w dalszej perspektywie pomogą im w funkcjonowaniu w społeczeństwie i w dorosłym życiu.

Załączniki

Do diagnozy załączono materiały źródłowe:

- Zapotrzebowania zgłoszone przez Dyrektorów i Nauczycieli